

MØTEINNKALLING

Utval: Formannskapet
Møtedato 09.02.2023
Møtetid: Kl. 15:30
Møtestad: Kommunehuset – Kommunestyresalen

Varamedlem skal ikkje møta utan nærare innkalling

Forfall til møtet må meldast snarast råd til servicesenteret (tlf. 56 58 74 00 eller e-post postmottak@samnanger.kommune.no), som vil kalla inn varamedlem.

Me ber om at alle som kan vera ugilde i ei eller fleire saker på sakslista melder frå om dette til servicesenteret.

Presentasjon i starten av møtet

Det vert ein presentasjon frå BKK i starten av møtet.

Knut Harald Frøland
ordfører

SAKLISTE

Saker til handsaming på møtet

Sak nr.	Arkivsak	Sakstittel	Merknad
001/2023	23/92	Godkjenning av innkalling og sakliste	
002/2023	23/92	Faste saker	
003/2023	23/42	Auka økonomisk støtte til lag og organisasjonar	
004/2023	23/91	Busetjing av flyktningar 2023 - oppmoding frå Integrerings- og mangfaldsdirektoratet (IMDi)	
005/2023	19/28	Endring VA-gebyr sjølvkostområde Eikedalen	
006/2023	22/95	Evaluering av transportordninga "Svinta"-skyss	
007/2023	21/278	Frisklivsentralen og trening for eldre	
008/2023	18/554	FV. 49 Steinsdalen - Eikedalen	
009/2023	22/952	KS Debatthefte – Mellomoppgjeret 2023	
010/2023	22/733	Reguleringsplan Raunekleiva næringsområde	
011/2023	22/326	Straumstøtte til bedrifter og næringsliv i Samnanger 2023	
012/2023	20/140	Vurdering av gratis skulemat ved Samnanger ungdomsskule	
013/2023	21/828	Tilstandsrapport 2022 for barnevernstenesta i Samnanger	
014/2023	22/764	Sal av tomt – gbnr. 18/230 – Erikajorda	
015/2023	21/740	Uttale til opplegg for bompengeneinnkreving for nye E16 mellom Arna og Stanghelle	

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Jan Erik Boge	Arkivkode: FE-033
Arkivsaksnr: 23/92	Løpenr: 23/1055
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Formannskapet	09.02.2023	001/2023

Godkjenning av innkalling og sakliste

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

- Innkalling og sakliste vert godkjent.

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Jan Erik Boge	Arkivkode: FE-033
Arkivsaksnr: 23/92	Løpenr: 23/1056
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Formannskapet	09.02.2023	002/2023

Faste saker

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

- Orienterings-/referatsaker vert tekne til orientering.

Oversikt over faste saker:

Eventuelle merknader til protokoll frå førre møte.

Orienterings-/referatsaker.

Utvalet sitt kvarter.

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Karina Liøen Frøland	Arkivkode: FA-C00
Arkivsaksnr: 23/42	Løpenr: 23/736
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Formannskapet	09.02.2023	003/2023
Kommunestyret		

Auka økonomisk støtte til lag og organisasjonar

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Samnanger kommune vedtek å sjå på moglege løysingar for å auka den økonomiske støtta til lag og organisasjonar. Dette kan gjerast anten i rekneskapsaka for 2022 som skal til behandling i juni 2023 eller i budsjettprosessen for 2024.

Saksopplysningar:

Bakgrunn for saka:

Samnanger skulemusikklag søkte 06.11.22 kommunen om ekstra midlar på kr. 100.000,- som følgje av at laget var råka av inntektsbortfall grunna manglande arrangement under pandemien. Dei hadde søkt andre stader, men opplevde at det var vanskeleg å få støtte til drift.

Kulturkontoret hadde ikkje midlar til dette i budsjettet sitt, og viste til *Prinsipp for handsaming av generelle søknader*, siste punkt som omhandla driftsutgifter, vedteke i kommunestyret 15.06.22:

KS- 029/2022 Vedtak:

«Samnanger kommune har tre kommunale søknadsordningar. Det er tilskotsordningane Kulturmidlar, Vilt- og fiskefondet og Tilskot til ungdomstiltak. For søknader som kjem til kommunen utanom desse ordningane, vert følgjande prinsipp lagt til grunn:

- Søkar vert informert om kommunen sine søknadsordningar, retningslinjer og fristar. Søkar vert bedt om å søka ut frå gjeldande retningslinjer.
- Søkar vert informert om andre nasjonale eller regionale tilskotsordningar som kan vera aktuelle for søknaden. Søkar vert bedt om å søka ut frå gjeldande retningslinjer.
- Søknader av særskilt monnaleg verdi for Samnanger kommune kor søknadssummen er over kr 10 000 vert tatt opp til politisk handsaming. Søknadssummen må overstiga kr 10 000 og verta vurdert av rådmann til å ha særskilt monnaleg verdi for kommunen.
- Søknader av særskilt monnaleg verdi for Samnanger kommune der søknadssummen er under kr 10 000 vert handsama som delegert vedtak ved rådmann. Søknader om tilskot til

drift og vedlikehald eller andre tiltak som kan søkast om innan ordinære fristar, vert ikkje vurdert.»

Saka vart løfta opp i kommunestyret den 08.12.22:

«KS- 079/2022 Vedtak: 1. Rådmannen sitt framlegg til budsjett 2023 og økonomiplan 2023–2026 vert vedteke slik det ligg føre, med desse endringane (punkt A–J):

H.Tilskot til skulemusikken

Rådmannen legg fram sak til kommunestyremøtet i februar der ein vurderer dette sett i lys av den samla støtta til kulturlivet i Samnanger.»

Faktagrunnlag, problemskildring og moglege løysingar:

Både under og etter pandemien har frivillige lag og organisasjonar opplevd økonomiske utfordringar. Arrangement har vorte avlyst og forventet inntekt har dermed uteblitt.

I og med at pandemien varte såpass lenge, har det skapt store vanskar for dei frivillige laga, og mange opplever at det tar tid å koma i økonomisk balanse igjen.

Frivilligsentralen er godt kjent med utfordringane, og gjev stadig råd om stadar det går an å søkja midlar. Utfordringa er at mange av midlane gjerne er øyremerka til spesielle aktivitetar, og få gjev driftstøtte. Det gjer at det er vanskeleg å få støtte til det dei frivillige laga gjerne treng mest.

Dei frivillige laga som også har eit grendahus å ta vare på, har opplevd ekstra utfordringar. Mange av husa er gamle, og treng stadig oppgraderingar. Dei er også dyre å drifta, spesielt etter at straumkostnadane auka kraftig. Dei har imidlertid moglegheit til å søkja straumstøtte, slik at dette hjelper ein del.

Kommunen har ordninga «Kulturmidlar» som lag og organisasjonar kan søkje 20 mars kvart år, og som også kan nyttast til driftsutgifter. Kvart år blir det søkt om større sum enn det kommunen har å tilby. Totalt har kommunen kr. 225.000,- å dela ut i kulturmidlar.

Samnanger skulemusikklag gjer ein stor innsats for born og unge i Samnanger, og er difor ein av dei som får mest i kulturmidlar kvart år. I 2022 fekk dei 30.000,-.

Kommunen legg også til rette for skulemusikklaget ved å dekkja ein del av dirigentutgiftene deira.

Potten for utdeling av kulturmidlar har svinga litt i tidligare år, og til samanlikning delte kommunen ut 280.000,- i kulturmidlar i 2014.

Ei mogleg løysing kan vera å auka potten til kulturmidlane, slik at det blir mogleg for lag og organisasjonar å få auka støtte her. Ei anna mogleg løysing kan vera å innføra ei midlertidig støtteordning for lag og organisasjonar som har opplevd ekstra utfordringar etter pandemien.

Vurderingar og konsekvensar:

Samnanger skulemusikklag er ein av mange som vart råka av pandemien, og som har fått økonomiske utfordringar som følgje av dette.

Kulturkontoret har ikkje pengar i budsjettet sitt til ekstraløyvingar knytt til dette.

Dersom kommunen vel å kun støtta skulemusikklaget, vil ein forfordela nokon frivillige lag og organisasjonar framfor andre som også er i ein vanskeleg situasjon. Dette vil kunne opplevast som veldig urettferdig.

Kommunen vil også gå imot vedtekne «Prinsipp for handsaming av generelle søknader».

Dersom kommunen vel å auka potten til kulturmidlane, vil dette ikkje vera aktuelt før ny søknadsfrist på kulturmidlar i 2024, medan det er no laga gjerne treng dei ekstra midlane.

Vel kommunen å innføra ei eiga støtteordning som skal vera kortvarig og som skal hjelpa organisasjonane til å koma opp på same nivå som før pandemien, kan kommunen setja ein tidligare søknadsdato.

Konsekvensen av eit auka tilskot til lag og organisasjonar, vil vera at ein sikrar at dei blir meir levedyktige og økonomisk robuste. Som igjen vil skapa gode aktivitetar og ringverknader i samfunnet, til glede for både unge og eldre.

Konklusjon:

For å sikra at alle frivillige lag blir likebehandla frå kommunen si side, tilrår rådmannen at ei eventuell ekstraløyving gjeve til lag og organisasjonar har ein felles søknadsdato, anten som ei midlertidig støtteordning eller via kulturmidlane.

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Ove Sæbø	Arkivkode: FA-F30
Arkivsaksnr: 23/91	Løpenr: 23/768
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Formannskapet	09.02.2023	004/2023
Kommunestyret		

Busetjing av flyktningar 2023 - oppmoding frå Integrerings- og mangfaldsdirektoratet (IMDi)

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

1. Samnanger kommune vedtek å ta imot og busetje 15 flyktningar i 2023. Talet inkluderer ikkje familiegjenforeiningar.
2. Samnanger kommune kan per no ikkje opne for ta imot fleire flyktningar enn dette i 2023 sjølv om behovet skulle auke, men vil gjere ei ny vurdering dersom det gjennom året kjem ei ny konkret oppmoding frå IMDi.
3. Kommunestyret gjev rådmannen fullmakt til å disponere tilskota kommunen mottek til føremålet. Det inneber mellom anna å bemanne opp administrasjonen og dei tenestene som er naudsynte for å kunne gje flyktningane eit velfungerande bu- og opphaldstilbod. I tillegg kan det tyde å inngå leigeavtalar om bustadar, innkjøp av naudsynt utstyr som flyktningane treng i det daglege, samt innkjøp/leasing/leige av bil som flyktingtenesta kan disponere.
4. Finansiering av tiltaka skal skje innanfor ramma av integreringstilskotet som følgjer med flyktningane som vert busette i Samnanger kommune.
5. Rådmannen skal jamnleg rapportere status for busetjinga, inkludert økonomi, til kommunestyret.

Dokument som er vedlagt:

Busetting av flyktningar 2022 - oppmodingstal frå Integrerings- og mangfaldsdirektoratet (IMDi)
Anmodning om bosetting 2023 - Samnanger kommune (3)

Dokument som ikkje er vedlagt:

Delegeringsreglement for Samnanger kommune

Oppsummering:

Integrerings- og mangfaldsdirektoratet (IMDi) oppmoda i brev d. 25.11.22 Samnanger kommune om å busetje 30 flyktningar i 2023. Flyktningstraumen frå Ukraina er venta å vere stor også i 2023, medan det også skal busetjast flyktningar frå andre konfliktområde i verda.

Rådmannen har gjort ei evaluering på grunnlag av erfaringar i 2022 og rår til at Samnanger kommune samla sett kan ta på seg å busetje inntil 15 flyktningar i 2023.

Saksopplysningar:

Bakgrunn for saka:

Noreg har sidan mars 2022 handtert ein masseflyktsituasjon utan sidestykke i vår tid. Den samla oppmodinga i 2022 for alle kommunane frå Integrerings- og mangfaldsdirektoratet (IMDi) var 35 000 flyktningar. Av dette busette Samnanger kommune 40 flyktningar, inkludert familiegjenforeiningar.

IMDi oppmodar kommunane om å ta i mot 35 000 flyktningar også i 2023. Samnanger kommune vert oppmoda om å busette 30 personar av desse. Det samla omfanget av flyktningar til Noreg er prega av uvisse og det kan bli både fleire eller færre, i hovudsak avhengig av utviklinga av krigen i Ukraina. Samstundes er det flyktningar frå andre konfliktområde i verda som også treng busetjing.

I avgjerda om kor mange flyktningar Samnanger kommune kan busetje er det vesentleg å gjere vurderingar knytt til tilgong på bustadar samt kapasitet i dei kommunale tenestene. Erfaringar frå 2022 ligg til grunn for dette. I tillegg må me gjere vurderingar med omsyn til at flyktningar frå ulike delar av verda kan ha ulike behov som krev ulik ressursbruk frå kommunen.

IMDi ber om at kommunen fattar vedtak som er i tråd med oppmodinga – 30 flyktningar. Samstundes må ikkje vedtaket inkludere familiegjenforeining eller andre reservasjonar. Dei ber vidare om at kommunen gjer ei vurdering av kor mange fleire flyktningar (kor av einslege mindreårige) kommunen potensielt kan busetje dersom behovet aukar. I tillegg ber dei om ei vurdering frå kommunen om kva som skal til for å oppretthalde ein høg kapasitet for busetjing i kommunen.

Det er kommunestyret som vedtek rammer for mottak/busetting av flyktningar, jf. delegeringsreglementet pkt. 4.2 x).

Faktagrunnlag, problemskildding og moglege løysingar:

Samnanger kommune har gjort ein god jobb i 2022 med busetjing av 40 flyktningar. Det tok kort tid frå krigen i Ukraina braut ut 24. februar til det vart fatta vedtak om busetjing av 30 flyktningar i kommunestyret 7. april. Deretter kom det fortløpande flyktningar som vart busette. 28. juli vedtok formannskapet å busetje ytterlegare 5 flyktningar.

Kommuneadministrasjonen var ikkje rigga for ei så stor og rask utfordring, men dei tilsette leverte særleg god innsats for å få dette til. Det har likevel vore utfordringar som til tider har gjeve store belastningar både på enkeltpersonar og tenesteområde som me no i 2023 må ta omsyn til når me skal planlegge for å ta imot fleire flyktningar.

Me veit per no ikkje tidspunkt for kva tid ev. nye flyktningar kjem, kvar dei kjem ifrå, ei heller kor

mange. Likevel har me no eit betre erfaringsgrunnlag enn me hadde på same tid eit år tilbake. Det skal kunne gje oss fortrinn i planlegginga.

Uttalar frå andre:

I evalueringsarbeidet som vart gjort i forkant av vurdering for 2023 har rådmannen henta inn vurderingar og råd frå kommunalsjefane kor dei har drøfta eller henta inn grunnlag frå sine tenestoområde.

Skule

Vil kunne trenge meir kompetanse på språkopplæring/migrasjonspedagogikk. Språkopplæring og språkhjelp er naudsynt i starten. Kan utløyse behov for fleire tilsette. Dette avheng av delingstal. Det er god plass i skule til fleire elevar.

Barnehage

Har god plass til fleire barn. Samla barnetal styrer ev. behov for auke i personell (pedagog- og bemanningsnorm). Språkhjelp er vesentleg i starten for å tryggje barna.

Vaksenopplæringa

Vurdere å sjølv gjennomføre norskundervisninga og knyte denne opp mot ein av skulane. Behov for kvalifisert personell, min. 50 % stilling om det kjem fleire flyktningar. Dersom me skal organisere og drifte heile vaksenopplæringa sjølv vil det krevje om lag 150 % stilling, med undervisning på ulike nivå.

Kommunalsjef oppvekst samla vurdering

Dersom me klarer å gjere gode organiserings- og planleggingsgrep så bør me kunne ta imot ein god del flyktningar.

Helse

Kapasitetsutfordringar på legesida knytt til traumetesting ved 3-månadskontroll av flyktningar som kom i 2022, samt dei som ev. kjem i 2023. Ein kan forvente forverra helsesituasjon for flyktningar som kjem i 2023 fordi dei no har opplevd eit år med krig. Samla legeressurs må vurderast aukast opp.

NAV

Tenesta har hatt det særst travelt og krevjande i samband med mottak av flyktningar i 2022. 40 personar som skal ha oppfølging med vedtak, tilrettelegging og busetjing er ein stor auke i forhold til det nivået tenesta er rigga for. Vanskeleg å skaffe kvalifisert hjelp/vikarar. Dette har ført til sjukefråveret i tenesta. Treng ein ekstra tilsett i 2023 dersom mange nye flyktningar. Tilbakemeldingar frå innbyggjarar om tilgjengelege husvære som kan leigast tilseier at me skal kunne huse ca. 20 flyktningar, men dette er utanfor sentrale strøk. Det krev logistikk-løysingar.

Kommunalsjef helse og omsorg samla vurdering

Det er behov for gode planar og ROS-analyse for NAV-tenesta i forkant av mottak. Tilgong på husvære avgrensar moglegheitane til å busetje meir enn 20 flyktningar.

Kommunalsjef økonomi og organisasjon samla vurdering

Samnanger kommune bør kunne ta i mot min. 15 flyktningar i 2023.

Vurderingar og konsekvensar:

Vurderingar:

Rådmannen si vurdering av samla tal flyktningar Samnanger kommune kan busetje i 2023 er 15. Grunnlag for dette er at me allereie har motteke 40 flyktningar i 2022 som framleis krev mykje oppfølging. 15 flyktningar kan verte endra med utgangspunkt i mogleg familegjenforeining for dei som kom i 2022, samt dei som ev. kjem i 2023.

Det er avgjerande for kvar og ein av flyktningane at me klarer å ivareta dei fram til at livet i stor grad normaliserer seg, og dei kan klare seg med mindre hjelp frå kommunen. Tenestene våre er relativt små og tilpassa stabile Samnanger-forhold over tid. Når me tek i mot eit ukjent tal flyktningar i ukjent alder vil dette på ulike vis påvirke tenestene våre. Vurderinga er at dette i størst mogleg grad må vektast positivt fordi det både er meningsfullt for den einskilde flyktning som søker ei trygg hamn hjå oss, men også fordi det utviklar kommunen vår at det kjem nye flotte innbyggjarar til.

Somme av utfordringane me vil møte framover skal me søkje å planleggje for på best mogleg vis. Samstundes er det noko me ikkje har tilstrekkeleg oversikt over til å syte for i forkant. Då skal me la oss utfordre på å handle raskt og mest mogleg korrekt. Rådmannen tenkjer at når menneske flyktar frå krig så skal me som har moglegheit og fridom strekkje oss langt – og også tole noko ubehag – for å bidra til at me alle ein stad lenger framme i løypa saman skal kunne skape gode liv og eit godt lokalsamfunn.

IMDi oppmodar også kommunen om å vurdere kor mange fleire flyktningar (kor av einslege mindreårige) kommunen potensielt kan busetje i 2023 viss behovet aukar. Rådmannen si vurdering er at det er vanskeleg å svare på utover dei 15 me no melder tilbake. Løysinga må difor bli at me ynskjer gjerne ein dialog med IMDi dersom behovet skulle melde seg. Situasjonen kan fort sjå annleis ut også i Samnanger ut på hausten 2023.

Vidare spør IMDi om kva som skal til for å oppretthalde høg kapasitet for busetting i kommunen. Ein viktig faktor er tilgjengelege bustadar, og at desse er i rimeleg nærleik til sentrale funksjonar eller kollektivtilbod. I tillegg må me sjå føre oss ei gradvis oppskalering av dei mest involverte tenestene våre – noko som me i utgangspunktet i praksis allereie er i gong med.

Det følgjer finansiering med kvar flyktning. Denne er meint å skulle dekkje dei kostnadane kommunen

har ved busetjinga. Stønaden kommunen mottok gjeld for kvar flyktning i 5 år.

<https://www.imdi.no/tilskudd/integreringstilskot/>

I evalueringsarbeidet som er gjort no i etterkant av 2022 vert det på mange område vist til gode erfaringar og historiar. Tilsette og innbyggjarar har stått på, kasta seg rundt og involvert seg for å ta godt i mot nye landsmenn til kommunen. Samnanger kommune som organisasjon v/ rådmannen vil difor gje ein stor takk til innbyggjarane for denne innsatsen – dette har vore uvurderleg.

Konsekvensar:

Me vil kunne oppleve at ulike tenesteområde vert utfordra. Helsetenestene våre har til tider vore utfordra av andre årsaker ved at me t.d. har mangla legekompertanse og helsesjukepleiar. Det skal lite til å komme over terskelverdiar som tilseier behov for fleire tilsette.

NAV skal i periodar levere tenester til langt fleire enn det tenesta er rigga for. Samstundes går dette i bølger, og det er venta at våre nye innbyggjarar litt etter litt klarer seg godt sjølve. Me må difor vere tettare på problemstillingane som oppstår. Ei løysing er at me framover flyttar hovudansvaret for flyktingtenesta frå NAV og over på kultureininga. Det inneber likevel at NAV må handsame langt fleire vedtakssaker enn normalt, men at innsats som gjeld øvrige koordinerings- og tilretteleggingsoppgåver kan styrkast.

Me har i dag ikkje tilgjengelege husvære klare til å busetje 15 nye flyktningar, men ser føre oss at dette skal me klare å jobbe oss i mål med.

Konklusjon:

Rådmannen rår til at Samnanger kommune vedtek å busetje inntil 15 flyktningar i 2023. Dette inneber at flyktningar frå ulike delar av verda skal kunne få ei god mottaking og busetjing. I tillegg kan det bli aktuelt at det kjem fleire enn desse 15 på familiegjenforeningsgrunnlag. Det er råd å gjere ei ny vurdering hausten 2023 dersom det kjem ytterlegare oppmodingar frå IMDi.

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Ole-Martin Bruvik	Arkivkode: FA-M00
Arkivsaksnr: 19/28	Løpenr: 23/681
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Formannskapet	09.02.2023	005/2023
Kommunestyret		

Endring VA-gebyr sjølvkostområde Eikedalen

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Samnanger kommune vedtek å endre VA-gebyr for sjølvkostområde Eikedalen som vist i tabell. Endringane vil gjelde frå 01.04.2023.

	2022	2023	Endring i kr	Endring i %
Avløp fastdel (per år)	2646	3853	1207	45,62 %
Avløp per m3	22,77	36,86	14,09	61,88 %
Avløp tilknyting	14884	15628	744	5 %
Vatn fastdel (per år)	2756	4655	1899	68,90 %
Vatn per m3	25,81	44,11	18,3	70,90 %
Vatn tilknyting	14884	15628	744	5 %

Saksopplysningar:

Bakgrunn for saka:

Det er kome fram i etterkant av vedtaket om kommunale gebyr for 2023, at Kvam herad har vedteke ein auke på sine VA-gebyr på opp til 70 % frå 2022-satsar til 2023-satsar. Denne auken gjeld for abonnentar i Eikedalen. Samnanger kommune har vedteke ein auke på 5 % for 2023 for abonnentar i Eikedalen.

Faktagrunnlag, problemskildring og moglege løysingar:

Tabell for Kvam herad sine VA-gebyr.

	2022	2023	Endring i kr	Endring i %
Avløp fastdel (per år)	2608	3798	1190	45,60 %
Avløp per m3	19,7	31,9	12,2	61,90 %
Avløp tilknytning	13025	13025	0	0
Vatn fastdel (per år)	2045	3454	1409	68,90 %
Vatn per m3	18,9	32,3	13,4	70,90 %
Vatn tilknytning	13025	13025	0	0,00 %

Tabell for Samnanger kommune sine VA-gebyr Eikedalen.

	2022	2023	Endring i kr	Endring i %
Avløp fastdel (per år)	2646	2778	132	5,01 %
Avløp per m3	22,77	23,91	1,14	5 %
Avløp tilknytning	14884	15628	744	5 %
Vatn fastdel (per år)	2756	2894	138	5 %
Vatn per m3	25,81	27,1	1,29	5 %
Vatn tilknytning	14884	15628	744	5 %

Tabell nye gebyr som svarar til Kvam herad si endring i prosent.

	2022	2023	Endring i kr	Endring i %
Avløp fastdel (per år)	2646	3853	1207	45,62 %
Avløp per m3	22,77	36,86	14,09	61,88 %
Avløp tilknytning	14884	15628	744	5 %
Vatn fastdel (per år)	2756	4655	1899	68,90 %
Vatn per m3	25,81	44,11	18,3	70,90 %
Vatn tilknytning	14884	15628	744	5 %

Etter dialog med Kvam herad om dei ville ha ein ny tilsvarande auke på VA-gebyr for 2024, svarte dei nei. Dette utelukkar ikkje ein auke på til dømes 20 %.

Vurderingar og konsekvensar:

Vurderingar:

Samnanger kommune vil måtte stå for eit mellomlegg når Kvam herad fakturerer Samnanger kommune for abonnentar tilknytt sjølvkostområde Eikedalen. For å redusere dette mest mogleg, bør me justere VA-gebyr til Samnanger kommune for abonnentar i Eikedalen. Om me ventar til behandling av kommunale gebyr for 2024, kan Samnanger kommune måtte auke VA-gebyr for Eikedalen to gonger. Ein for mellomlegget i 2023 og ein for nye satsar i 2024.

Det er ikkje mykje ekstra arbeid for administrasjonen å tilpasse arbeidet etter endring av gebyr.

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Jan Erik Boge	Arkivkode: FA-N12
Arkivsaksnr: 22/95	Løpenr: 23/208
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Formannskapet	09.02.2023	006/2023
Kommunestyret		

Evaluering av transportordninga "Svinta"-skyss

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Rådmannen si evaluering av prøveperioden med transportordninga «Svinta»-skyss i 2022 blir teken til orientering.

Kommunestyret ønskjer at arbeidet for å betra transporttilbodet for ungdom og eldre i kommunen held fram. Det må i samband med dette òg sjåast på løysingar for transport av brukarar av dagsenteret på Samnangerheimen og eventuelle andre grupper med stort behov for betre transporttilbod. Erfaringane og evalueringa av prøveperioden med «Svinta»-skyss i 2022 må vektleggjast i arbeidet.

Det skal i møterunden i april 2023 leggjast fram sak for formannskapet og kommunestyret, med forslag til transportordning for ungdom og eldre. I tillegg bør det i saka òg vurderast følgjande:

1. Om ordninga kan kombinerast med transportordning for brukarar av dagsenteret på Samnangerheimen, og korleis dette i så fall kan gjerast.
2. Om ordninga kan kombinerast med transportordning for andre grupper av innbyggjarar med stort behov for betre transporttilbod, og korleis dette i så fall kan gjerast.

Dokument som er vedlagt:

Underskriven samarbeidsavtale

Brev frå Trond Haga Taxi datert 26.10.2022 – Evaluering og oppseiing av samarbeidsavtale

Vedlegg til brev datert 26.10.2022 – Samla rapport Svintaskyss

Vedlegg til brev datert 26.10.2022 – Månadsrapportar

Innspeil-synspunkt frå leiar i eldrerådet

E-postkorrespondanse med Samtax AS

Dokument som ikkje er vedlagt:

- Saksutgreiing og vedtak i kommunestyresak 008/2022
(https://innsyn.sing.no/Samnanger/Innsyn/wfinnsyn.ashx?response=journalpost_detaljer&

[journalpostid=2021011707&\)](#)

· Saksutgreiing og vedtak i kommunestyresak 019/2022

(https://innsyn.sing.no/Samnanger/Innsyn/wfinnsyn.ashx?response=journalpost_detaljer&journalpostid=2021013041&)

Oppsummering:

Kommunestyret vedtok våren 2022 ein seks månaders prøveperiode med transportordninga «Svinta»-skyss. Det gjekk fram av vedtaket at ordninga skulle evaluerast etter prøveperioden. Sak om evaluering av ordninga blir no lagt fram for politisk handsaming.

Saksopplysningar:

Bakgrunn for saka:

Kommunestyret vedtok 24.02.2022 ([KS-sak 008/2022](#)) og 07.04.2022 ([KS-sak 019/2022](#)) prøveordning med transporttenesta «Svinta»-skyss. Dette var eit samarbeid mellom kommunen og Trond Haga Taxi om transporttenester for ungdom 15–18 år og eldre i alderen 67 + (67 år og eldre). Etter kommunestyret si handsaming 07.04.2022 omfatta samarbeidsavtalen i tillegg også transport av brukarar til og frå dagsenteret på Samnangerheimen. «Svinta»-skyss omfattar berre transport internt i Samnanger, ikkje transport til/frå Samnanger.

Det gjekk fram av vedtaket kommunestyret gjorde 07.04.2022 at samarbeidsavtalen skulle testast ut i seks månader, og at ordninga skulle evaluerast etter denne prøveperioden.

Bakgrunnen for dei to nemnde sakene som var oppe i kommunestyret 24.02. og 07.04.2022, var mellom anna innspel frå eldrerådet og ungdomsrådet om transportbehov og manglande kollektivtilbod i Samnanger.

Fakta grunnlag, problemskildring og moglege løysingar:

Vedtak i kommunestyret 24.02.2022

Kommunestyret vedtok 24.02.2022 (KS-sak 008/2022) å inngå samarbeidsavtale med Trond Haga Taxi om transporttenesta «Svinta»-skyss, og at avtalen skulle testast ut i tre månader. Det gjekk fram av vedtaket at Trond Haga Taxi skulle få betalt 5 000 kroner frå kommunen per måned i denne prøveperioden, og at «Svinta»-skyss skulle vera eit tilbod til ungdom 15–18 år og eldre 67 +.

Vedtak i kommunestyret 07.04.2022

Tidleg i prøveperioden fekk kommunen tilbakemelding frå Trond Haga Taxi om at det kommunale «tilskotet» på 5 000 kroner per måned ikkje var tilstrekkeleg. Mellom anna på bakgrunn av dette vart det til kommunestyret 07.04.2022 lagt fram sak om endring av transportordninga «Svinta»-skyss. Kommunestyret vedtok 07.04.2022 ein revidert samarbeidsavtale med Trond Haga Taxi, der betalinga frå kommunen vart auka til 25 000 kroner per måned. Ei anna endring var at avtalen no òg skulle omfatta køyring av brukarar til og frå dagsenteret på Samnangerheimen. Det gjekk fram av vedtaket at samarbeidsavtalen skulle testast ut i seks månader, at ordninga skulle evaluerast etter denne prøveperioden. Evalueringa skulle gjera gjera greie for og dokumentera følgjande:

1. Kva aldersgrupper nyttar tilbodet?
2. Kva strekningar i kommunen vert køyrde?
3. Oversikt over talet på køyreturar utførte i prøvetida.

Innhaldet i samarbeidsavtalen

I den reviderte samarbeidsavtalen som vart inngått etter kommunestyret sitt vedtak 07.04.2022, gjekk det fram av Trond Haga Taxi skulle levera transporttenester kalla «Svinta»-skyss etter følgjande vilkår:

- Tilby køyretøy med kapasitet på ni passasjerar, som er tilrettelagt for rullestolbrukarar.
- Samnanger kommune kjøper eller leaser ikkje eigen bil til transport ved Samnangerheimen.
- «Svinta»-skyss-oppdraga kan takast mellom ordinære taxioppdrag.
- Dei som nyttar seg av «Svinta»-skyss skal opplysa om dette når dei tingar tur, og dei skal visa legitimasjon til sjåføren.
- «Svinta»-skyss kan bestillast alle dagar.
- Pris per tur per passasjer er 50 kroner.
- Kommunen betalar Trond Haga Taxi 25 000 kroner ekskl. mva per måned i prøveperioden. Kommunen vil få refundert ein del av desse utgiftene, som følgje av at «Svinta»-skyss mellom anna omfattar transport av brukarar av dagsenteret.
- Samarbeidsavtalen gjeld så lenge den gagnar begge partane.

Oppseiing av samarbeidsavtalen

Kommunen mottok i slutten av oktober 2022 brev frå Trond Haga Taxi, med oppseiing av samarbeidsavtalen, samt grunnlagsdokumentasjon for evaluering av prøveordninga med «Svinta»-skyss. Samarbeidsavtalen vart i brevet sagt opp med verknad frå og med 01.12.2022. I brevet skreiv Trond Haga Taxi mellom anna at ordninga ikkje kunne halda fram på dei økonomiske vilkåra som låg til grunn for avtalen. Det vart i brevet informert om at lønna til sjåførane er omsetningsbasert og at normalprisar må leggjast til grunn for lønna, og at med dei noverande økonomiske vilkåra ville dette føra til tap for firmaet. Kopi av oppseiingsbrevet følgjer vedlagt.

Grunnlagsdokumentasjon frå Trond Haga Taxi

Som nemnt i avsnittet ovanfor leverte Trond Haga Taxi grunnlagsdokumentasjon for evalueringa av prøveordninga med «Svinta»-skyss saman med oppseiingsbrevet i oktober 2022. Dokumentasjonen omfattar både ein samlerapport for «Svinta»-skyss-køyring i perioden april – september 2022 og detaljerte månadsrapportar for perioden mars – oktober 2022. Kopi av rapportane følgjer vedlagt.

Gjennomgang av evalueringspunkt vedtekne av kommunestyret 07.04.2022

I dette avsnittet er det gjort greie for dei evalueringspunktane som kommunestyret bad om i vedtaket sitt 07.04.2022. Evalueringa gjeld perioden april – september 2022.

Evalueringpunkt 1: Kva aldersgrupper nyttar tilbodet?

Dokumentasjonen frå Trond Haga Taxi viser at det totalt var totalt 381 «Svinta»-skyss-turar i perioden april – september 2022. Desse turane var fordelte som følgjer:

- 326 turar til/frå dagsenteret (dette utgjer ca. 86 prosent av turane)
- 47 andre turar for personar i aldersgruppa 67 + (dette utgjer ca. 12 prosent av turane)
- 8 turar for personar i aldersgruppa 15–18 år (dette utgjer ca. 2 prosent av turane)

Talet på turar fordelt på aldersgrupper og dagsenter				
Månad	67 +		15–18 år	Sum
	Dagsenter (t/r)	Andre		
April 2022	48	10	3	61
Mai 2022	48	7	2	57
Juni 2022	50	8	0	58
Juli 2022	18	14	3	35
August 2022	86	8	0	94
September 2022	76	0	0	76
Sum	326	47	8	381

Dokumentasjonen viser at aldersgruppa 15–18 år i svært liten grad brukte tilbudet.

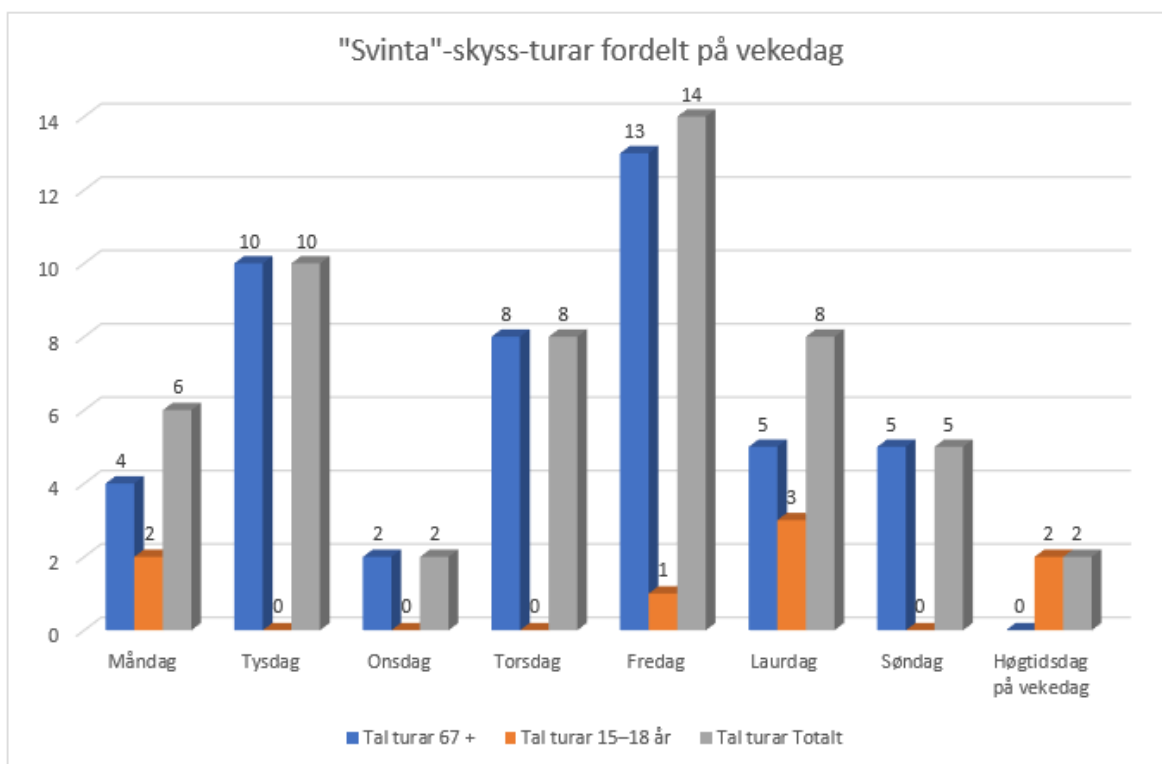
Evalueringpunkt 2: Kva strekningar i kommunen vart køyrde?

Dei vedlagte månadsrapportane frå Trond Haga Taxi inneheld informasjon om kva strekningar som vart køyrde i prøveperioden. Dersom me ser vekk frå køyringa av brukarar til/frå dagsenteret, vart følgjande strekningar køyrde i perioden april – september 2022:

Strekning		Tal turar		
Frå	Til	67 +	15–18 år	Totalt
Barmen	Bjørkheim	1	1	2
Bjørkheim	Haug	1		1
Bjørkheim	Lønnebakken	2		2
Bjørkheim	Myre	1		1
Bjørkheim	Rolvsvåg	3		3
Bjørkheim	Steinsland	3		3
Bjørkheim	Tysse	2		2
Eikedalen	Haga	1		1
Eikedalen	Rolvsvåg		1	1
Eikedalen	Tysse		1	1
Frøland	Tysse		1	1
Gjerde	Haga	1		1
Haga	Hisdal	5		5
Haga	Lønnebakken	1		1
Haga	Steinsland	1		1
Haug	Bjørkheim	1		1
Helgaton	Bjørkheim	1		1
Hisdal	Haga	5		5
Hisdal	Haukanes	1		1
Langeland	Bjørkheim	1		1
Lauskar	Haga	1		1
Lauskar	Ådland	1		1
Lønnebakken	Bjørkheim	1		1
Myre	Bjørkheim	1		1
Reistad	Bjørkheim	1		1
Rolvsvåg	Bjørkheim	3		3
Rolvsvåg	Eikedalen		1	1
Steinsland	Bjørkheim	3		3
Steinsland	Haga	1		1
Tysse	Aldal	1		1
Tysse	Eikedalen		1	1
Tysse	Haga	1		1
Tysse	Tysse	1	2	3
Ådland	Lauskar	1		1
Sum		47	8	55

Køyringa i perioden april – september 2022 i tabellen på førre side var fordelt på følgjande vekedagar:

Dag	Tal turar		
	67 +	15–18 år	Totalt
Måndag	4	2	6
Tysdag	10		10
Onsdag	2		2
Torsdag	8		8
Fredag	13	1	14
Laurdag	5	3	8
Søndag	5		5
Høgtidsdag på vekedag		2	2
Sum	47	8	55

Evalueringpunkt 3: Oversikt over talet på køyreturar utførte i prøvetida

Talet på køyreturar går fram av tabellane i avsnitta ovanfor. Det var i alt 381 turar i perioden april – september 2022, inkludert køyring til/frå dagsenteret.

Tilleggsinformasjon frå taxiselskapet

I samband med arbeidet med denne saka har administrasjonen vore i kontakt med taxiselskapet og fått litt tilleggsinformasjon frå dei. Informasjonen er henta inn frå Samtax AS. Frå 01.01.2023 er drosjedrifta i enkeltmannsføretaket Trond Haga Taxi ein del av Samtax AS, og Trond Haga Taxi avvikla drifta frå same dato. Samtax AS har gjennomført ein emisjon der Trond Haga blir medeigar.

Administrasjonen har spurt Samtax AS om kor stor månadleg betaling dei meiner ville vore nødvendig for å kunne oppretthalda ordninga med «Svinta»-skyss (inkludert dagsenter-køyring) slik den var i prøveperioden i 2022. Samtax AS har gitt tilbakemelding om at det kommunale bidraget i så fall måtte vera på 36 000 kroner ekskl. mva, og at det då ville vore ein føresetnad at omfanget

(transportmengda) ikkje aukar utover dei tala som kom fram av prøveperioden. Samtax AS har vidare gitt tilbakemelding om at dei då har gitt 10 prosent frådrag på taksameterpris, samt at det måtte vore avtalt kva som skulle skje ved vesentleg auke i omfanget (transportmengda).

I tillegg har Samtax AS peika på ein mogleg alternativ modell der det kommunale bidraget varierer frå månad til månad, gjennom at kommunen blir fakturert etter gjennomførte turar (dokumentert med kvittering). Kostnaden for kommunen ville då bli meir uføreseieleg, og variera frå månad til månad. Samtax AS har informert om at med føresetnad om same omfang som i perioden april til september 2022, ville det kommunale bidraget med ein slik modell kunne variera frå 19 000 til 53 000 kroner per månad.

Uttalar/innspel frå andre:

Innspel frå ungdomsrådet:

Ungdomsrådet drøfta i sitt møte i juni 2022 ordninga med «Svinta»-skyss. Dei peika då på at tilbodet var positivt for ungdom, men at tilbodet var dårleg marknadsført – i alle fall kanalane til ungdommen (dei plattformene ungdommen brukar). Ingen av medlemmene i ungdomsrådet hadde på dette tidspunktet fått med seg at tilbodet hadde starta opp.

Innspel frå leiaren i eldrerådet:

Det er i samband med arbeidet med denne saka henta inn innspel/synspunkt frå leiaren i eldrerådet, Solveig K. Vassenden, om erfaringar med «Svinta»-skyss. Innspela/synspunkta gjeld ikkje køyringa av brukarar til/frå dagsenteret, men «Svinta»-skyss-tilbodet utanom dette. Leiaren i eldrerådet peikar på at eit godt transporttilbod for eldre er svært viktig, og at dei eldre ho har snakka med som nytta «Svinta»-skyss lovprisar tilbodet og vart skuffa då det opphørde. Dei håpar på at kommunen finn ei løysing på transport for eldre personar, og at tilbodet kan oppstå igjen. Kopi av innspela/synspunkta frå leiaren i eldrerådet følgjer vedlagt.

Vurderingar og konsekvensar:

Vurderingar:

Nedanfor har me prøvd å lista opp både positive og negative erfaringar med «Svinta»-skyss i prøveperioden.

1. Erfaringar med prøveordninga med transport av brukarar til/frå dagsenteret på Samnangerheimen	
Positivt / kva fungerte godt	Negativt / kva fungerte ikkje godt
• Ordninga med transport av brukarar til og frå dagsenteret fungerte totalt sett godt både for brukarane og kommunen. • Kommunen slapp i prøveperioden å bruka kommunale bilar og tilsette til denne køyringa – frigjering av kommunale ressursar/arbeidstid. • Pleie og omsorg klarte seg i prøveperioden seg med ein kommunal tenestebil mindre enn tidlegare.	• Den kommunale betalinga var ikkje tilstrekkeleg til at taxiselskapet klarte å gjennomføra transporttilbodet utan økonomisk tap. • Brukarbetalingssinntektene til kommunen vart noko lågare enn antatt. Desse inntektene var stipulert til om lag 12 500 kroner per månad, men dei vart om lag 5 000 kroner lågare enn dette. • Det var tilfelle der taxiselskapet på slutten av månaden varsla dagsenteret om at dei ikkje kunne tilby dagsenterkøyring resten av månaden, fordi «pengekassen» var tom.

	· Tilfelle der taxiselskapet avlyste tur til/frå dagsenteret på grunn av andre oppdrag med høgare inntekt. · Taxiselskapet hadde ikkje tilbod om bil som er tilpassa rullestolbrukarar (men dei har no kjøpt inn og teke i bruk ein slik bil).
--	---

1. Erfaringar med prøveordninga med transporttilbod for aldersgruppa 67 +	
Positivt / kva fungerte godt	Negativt / kva fungerte ikkje godt
· Dei som brukte tilbodet vart godt nøgde.	· Tilbodet kunne blitt meir brukt.

1. Erfaringar med prøveordninga med transporttilbod for aldersgruppa 15–18 år	
Positivt / kva fungerte godt	Negativt / kva fungerte ikkje godt
· Tilbodet var i utgangspunktet positivt for ungdom i målgruppa.	· Tilbodet vart svært lite brukt. Det vart totalt berre køyrt åtte turar i heile prøveperioden. · Mange i målgruppa visste ikkje om tilbodet. Tilbodet vart truleg for dårleg marknadsført i dei kanalane/plattformene som denne aldersgruppa brukar.

Konsekvensar:

Hovudføremåla med ordninga med «Svinta»-skyss var:

1. å betra transporttilbodet internt i kommunen for innbyggjarar i aldersgruppene 15–18 år og 67 +, og gje tilbod om rimeleg transport for desse gruppene.
2. å få til ei føremålstenleg ordning for transport av brukarar til og frå dagsenteret på Samnangerheimen, der kommunen ikkje må stå for denne transporten sjølv.
3. å nytta ledig kapasitet hos det lokale taxiselskapet for å oppnå målsettingane i punkt 1 og 2.

Konsekvensen dersom ordninga med «Svinta»-skyss ikkje blir vidareført i ei eller anna form, og det heller ikkje kjem på plass andre alternative transportordningar, vil vera at ingen av desse målsettingane blir oppnådde. Dette vil vera uheldig, og det er viktig at kommunen ikkje avsluttar arbeidet med betring av transporttilbodet.

Mogleg vidare arbeid / framtidige transportløyisingar

Erfaringane frå prøveperioden i 2022 viser at det er behov for nokre endringar dersom ordninga «Svinta»-skyss skal vidareførast og fungera tilstrekkeleg godt både for innbyggjarane/brukarane og taxiselskapet. Eksempel på moglege endringar kan vera:

- Betre marknadsføring av tilbodet.
- Betre økonomiske vilkår for taxiselskapet (for eksempel gjennom auka kommunal finansiering).
- Tydlegere avtalevilkår mellom kommunen og taxiselskapet (klargjering av ansvar/plikter).

- Inngå avtale/avtalar med andre samarbeidspartnarar enn det lokale taxiselskapet.

Kommunestyret bør ta stilling til kva arbeid som skal gjerast vidare med transporttilbodet for ungdom og eldre i kommunen. Eit alternativ kan vera å arbeida vidare med «Svinta»-skyss, men det kan også vera andre alternativ. I saksutgreiingane til dei to nemnde sakene som vart handsama av kommunestyret i 2022 ([KS-sak 008/2022](#)) og ([KS-sak 019/2022](#)), vart både «Svinta»-skyss og andre alternative transportordningar vurderte. I tillegg til «Svinta»-skyss, gjaldt dette følgjande ordningar:

- **Hent-Meg** – eit kollektivtilbod der du kan bestilla tur når du treng det. Ei slik ordning er prøvd ut i mellom anna Sauda (kollektivselskapet Kolumbus) og Odda (kollektivselskapet Skyss).
- **Kommunal løysing** – kommunen leaser bil med kapasitet på ni passasjerar, inkludert rullestolbrukarar. Ein slik bil kan brukast både til transport til/frå dagsenteret og til oppdrag med transport av alle aldersgrupper innanfor kommunegrensene.

Også begge desse ordningane vil ha både styrkar og svakheiter, og det er heller ikkje sikkert at begge ordningane vil vera moglege å realisera.

Det kan også tenkjast at fleire grupper enn ungdom og eldre har stort behov for betre transporttilbod, for eksempel flyktningar som ikkje bur «sentrumsnært», og at også dette bør sjåast på i det vidare arbeidet.

Konklusjon:

Rådmannen meiner det er viktig at det blir arbeida vidare med betring av transporttilbodet for ungdom og eldre i kommunen, og at det i dette arbeidet bør takast utgangspunkt i erfaringane og evalueringa av prøveperioden med «Svinta»-skyss i 2022. Som ein del av dette arbeidet bør det òg sjåast på løysingar for transport av brukarar av dagsenteret på Samnangerheimen.

Rådmannen foreslår at det i møterunden i april 2023 skal leggjast fram sak for formannskapet og kommunestyret, med forslag til transportordning for ungdom og eldre. I tillegg bør det i saka òg vurderast følgjande:

- Om ordninga kan kombinerast med transportordning for brukarar av dagsenteret på Samnangerheimen, og korleis dette i så fall kan gjerast.
- Om ordninga kan kombinerast med transportordning for andre grupper av innbyggjarar med stort behov for betre transporttilbod, og korleis dette i så fall kan gjerast.

Det bør i saka òg sjåast på om lovverket har reglar som vil måtte takast omsyn til ved eventuelt kommunalt kjøp av transporttenester for dei aktuelle gruppene.

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Karina Liøen Frøland	Arkivkode: FA-C9
Arkivsaksnr: 21/278	Løpenr: 23/525
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Formannskapet	09.02.2023	007/2023
Kommunestyret		

Frisklivsentralen og trening for eldre

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Samnanger kommune vedtek at kommunen skal prioritera trening i kommunal regi som er spesielt retta mot eldre. For å sikra dette, vil rådmannen innarbeida frisklivsentralen som ein permanent del av kommunen si drift; der nye treningstilbod retta mot eldre vert oppretta.

Oppsummering:

Treningstilbod for eldre er forebyggjande og eit kostnadsbesparande tiltak for samfunnet.

Frisklivssentralen er ei helsefremjande og forebyggjande kommunal helseteneste, som har spesielt fokus på fysisk trening.

Kommunen må frå 2024 ta stilling til om frisklivsentralen skal vidareførast.

Kostnadane med å oppretthalda frisklivsentralen vil vera mindre enn kostnadane som kjem som følge av ein inaktiv alderdom for innbyggjarane.

Rådmannen tilrår at frisklivsentralen prioriterer treningstilbod spesielt retta mot eldre, og at sentralen blir fast implementert i budsjettet frå 2024.

Saksopplysningar:

Bakgrunn for saka:

I kommunestyret 08.12.22 vart følgjande vedtak gjort:

KS- 079/2022: «Rådmannen sitt framlegg til budsjett 2023 og økonomiplan 2023–2026 vert vedteke slik det ligg føre, med desse endringane (punkt A–J):

J. Trening for eldre Administrasjonen utarbeider forslag til styrketrening til alle som fyller 70 år, samt vurderer kva innsparingar dette kan gje i budsjettet til kommunestyret i februar 2023. Me ber rådmannen om å utgreie ulike alternative løysingar.»

Frisklivsentralen er ei kommunal helseteneste som arbeidar for å fremja psykisk og fysisk helse og førebyggja sjukdom, og har vore drifta av prosjektmidlar sidan 2021. Treningsgrupper for folk i alle aldrar, også eldre, er ein naturleg del av tilboda i sentralen. Sentralen samarbeidar med resten av den kommunale helsetenesta, som blant anna fysioterapeut, ergoterapeut, kreftkoordinator, lege og psykolog, og har ei koordineringsrolle. Tilboda i sentralen skal gjenspeila behovet til innbyggjarane, og dei fleste tilboda i sentralen er gratis.

Fylkeskommunen har gjeve signal på at kommunen vil få prosjektmidlar også i 2023, men at i 2024 er det ikkje lenger mogleg å få driftstilskot, då dette kun kan innvilgast i inntil 3 år.

I kommunestyret 22.04.21 vart følgjande vedtak gjort:

KS- 024/2021: «Samnanger kommune opprettar frisklivsentral i ein prosjektperiode på inntil 3 år, med forbehold om at fylkeskommunen innvilgar økonomisk støtte til dette kvart år. Prosjektet skal evaluerast årleg. Etter at prosjektperioden er over, skal kommunen ta stilling til om frisklivsentralen skal implementerast fast i drifta.»

Ei skriftleg orientering om aktivitetane så langt i sentralen vart delt i kommunestyret 15.09.22.

Fakta grunnlag, problemskildring og moglege løysingar:

Trening for eldre er viktig både som førebyggjing og i rehabilitering. Forskning på fysisk aktivitet og helse gjennom livet visar at fysisk aktive vil ha langt betre fysisk og psykisk helse enn fysisk inaktive. Berre nokre få minuttars dagleg fysisk aktivitet, tilsvarande rask gange, har stor helsegevinst. Innsats i alle livets fasar er nødvendig for å forebyggja sjukdom og oppretthalda helse og fysisk funksjon.

Pr i dag har både frisklivsentralen, og kommunefysioterapeut og ergoterapeut tilbod om trening som eldre kan nytta seg av, men det er ønskje og behov for meir tilrettelagt trening mot eldre.

Allereie etablerte tilbod som eldre kan nytta seg av:

- **Frisklivstrening** 1 t på kveldstid kvar veke for alle aldersgrupper, i regi av friskliv- og frivilligsentralen. Styrketrening ute (inne i vintersesongen). Fokus på styrketrening for heile kroppen. Her kan ein møta opp når det høver, utan påmelding. Treninga foregår i parken på Bjørkheim, eller inne på Høgspen't'n.
- **Bassentrening** på kveldstid 30 min kvar veke, i regi av friskliv- og frivilligsentralen. Her er det fleire eldre over 70 år som er med.
- **Trening til dei som nyttar dagsenteret**, i regi av kommunefysioterapeut/ ergoterapeut.

4 gongar i veka, 20 min kvar gong. Øvingar tilpassa for å vedlikehalde rørsle og styrke.

Det er einighet om at lavterskeltilboda må aukast, for å nå flest mogleg, men også for å nå dei som treng det mest. Det har difor vore fokus på å starta nye treningsgrupper.

Planlagte nye tiltak i 2023:

- **Sterk og stødig (eller tilsvarande):** for aldersgruppa 65+. Sterk og stødig er treningsgrupper tilpassa seniorar som føler seg ustø med begynnande funksjonssvikt som har behov for balanse- og styrketrening. Treninga baserer seg på forskning, med fokus på styrketrening av bein og trening av balanse. Treninga vert drive av frivillige, 1 gong i veka. Fysioterapeut tek kurs for å bli godkjent som kurshaldar, og gjennomfører opplæring av dei frivillige. Det vert oftast lagt opp til ei kort kaffistund eller tilsvarande etter treninga, for å ivareta det sosiale aspektet i tillegg. Fysioterapeut, ergoterapeut, frivilligkoordinator og frisklivskoordinator utgreier og samarbeider om dette tiltaket.
- **Utetrening:** for alle aldersgrupper på dagtid. Lavterskel trening, som også eldre kan vera med på, der ein kan møta opp til fast klokkeslett kvar veke, utan påmelding. Fokus på kondisjon, styrkeøvingar og enkle koordinasjonsøvingar. Treninga vert leia av frisklivskoordinator, og treninga vil foregå til musikk i parken på Bjørkheim.
- **Zumba Gold** – lavterskel trening til musikk som minnar om dans, for eldre og nybyrjarar på dagtid. Leia av frisklivskoordinator i biblioteket sitt store møterom.
- **Ytterlegare ei til bassengtreningsgruppe**, på dagtid, leia av frisklivskoordinator.

Vurderingar og konsekvensar:

Vurderingar:

Trening er generelt bra for alle, men spesielt viktig for eldre.

Helsedirektoratet anbefalar at vaksne over 65 år bør kvar veke vera fysisk aktive i minst 150-300 minuttar med moderat intensitet, minst 75-150 minuttar med høg intensitet eller ein kombinasjon av moderat og høg intensitet.

Som del av denne aktiviteten bør det gjennomførast balanse- og styrketrening minst 2-3 gongar pr. veke for å oppretthalde fysisk funksjon og forebyggja fall.

Frisklivstreninga som foregår på kveldstid, trekkjer til seg i hovudsak personar mellom 30 og 65 år, med hovudvekt på dei yngste. Dei aller eldste er ikkje representert her.

Treninga på dagsenteret er det kun brukarane av dagsenteret som får nytta seg av. Det er ikkje alle eldre som nyttar dagsenteret.

Frisklivscentralen tar ein stor del av treningsgruppene, også bassengtreninga som fysioterapeut og egoterapeut ikkje har moglegheit til å ta pr i dag. Det er svært tydeleg at bassengtrening er noko som mange ønskjer seg, og det er lang venteliste for å bli med på dette. Pr i dag er det plass til 12 stk, medan opptil 30 stk ønskjer å vera med her. Det er difor viktig å oppretthalda dette tilbodet til

innbyggjarane, og aller helst auka det slik at alle kan få bli med.

Konsekvensar:

Ved å tilby meir trening for eldre, vil dette vera med på å betra folkehelsa, og leggje til rette for ein betre og friskare alderdom.

Dersom kommunen vel å ikkje satsa vidare på frisklivsentralen i 2024, står tilboda i fare for å falla bort. Det gode tverrfaglege samarbeidet innad i den kommunale helsetenesta likeeins.

Eventuelle innsparingar av tiltaka:

Konkrete innsparingar ved forebygging gjennom auka fysisk aktivitet er vanskeleg å kostnadssetja. Men nedanfor følgjer ei analyse.

Ein institusjonsplass kostar om lag 1 million i året. Dersom kommunen legg til rette for at dei eldre kan ta betre vare på helsa si når dei bur heime, vil dette kunne vera med på å utsetja plassering i institusjon.

Frisklivsentralen har hatt ei kostnadsramme på inntil kr. 450.000,- pr. år med ei 50 % stilling.

Ein av tre eldre over 65 år dett kvart år. Fallforebyggjande trening er det enkelttiltaket som er mest effektivt for å forebyggja fall blant heimebuande eldre. Fall med brotskader er kostbart for samfunnet, i tillegg til å vera ein stor personleg kostnad for den det gjeld.

Vidare føl ei oppsummering av kostnadar ved hoftebrot:

Kostnader ved hoftebrudd hos eldre

Forfattar: Liv Faksvåg Hektoen

Denne rapporten omhandlar beregning av «kostnader ved hoftebrudd hos eldre». Prosjektet har forløpt frå jan 2012 til februar 2014 på oppdrag frå Helsedirektoratet.

I Norge rammes årlig om lag 9000 personer av hoftebrudd med en gjennomsnittsalder på 80 år og hvor 7 av 10 brudd omfatter kvinner.

Basert på et utvalg hoftebruddpasienter ved St. Olavs Hospital i Trondheim (n=396), i perioden 2008-2011 (Trondheim Hip Fracture Trial, heretter kalt THFT) er de samlede økonomiske konsekvensene av et hoftebrudd for hjemmeboende over 70 år estimert. Pasientene som danner basis for denne studien er hjemmeboende eldre over 70 år i Sør-Trøndelag operert for hoftebrudd. Eksklusjonskriteriene i studien er sykehjemsbeboere med hoftebrudd og pasienter som ikke kunne gå 10 meter før hoftebruddet.

Tall fra THFT- studien viser at allerede etter ett år er 17 % av de 396 hjemmeboende pasientene døde, og om lag 24 % av har endret bosted til sykehjem.

I det første året utgjør gjennomsnittskostnaden som følge av et hoftebrudd vel 500.000 kroner hvorav 38 % er statens kostnader, 50 % dekkes av kommunen og resterende 12 % delte kostnader stat/kommune (rehabilitering). Etter 2 år er det sannsynlig at totalkostnaden øker som følge av hoftebrudd til 800.000 – 1.000.000 kroner.

I tillegg til direkte helsetjenestekostnader kommer kostnader i form av smerter, lidelse, funksjonssvikt, redsel for nye fall, avhengighet og tap av helserelatert livskvalitet for pasientene samt bidrag og støtte fra familie og venner. Disse kostnadene er vanskelig å tallfeste, men bør av den grunn ikke overses eller underestimeres når det totale kostnadsbildet av hoftebrudd skal vurderes.

Kun 53 pasienter (14 % av de gjenlevende) ble sendt direkte hjem etter sykehusoppholdet. En del av disse fikk behandling og opptrening i hjemmet eller på fysikalsk institutt. Gjennom-snittlig kostnad for hver person i denne gruppen ett år etter bruddet var 322.000 kroner, hvorav sykehuskostnaden utgjør 54 % (stat) og kostnad for pleie og omsorgstjenester 34 % (kommune). Rehabiliteringskostnader (hjemme) utgjør resten (12 %) og dette betales av kommunen.

236 (62 %) av de gjenlevende pasientene fikk økte rehabiliterings - og oppfølgingsbehov etter bruddet. De samlede kostnader for denne gruppen i år en er 469.000 kroner og består primært av tre hovedposter: sykehus (45 %), pleie - og omsorg som er personlig bistand og hjemme-sykepleie (24 %) og institusjon/rehabilitering (23

%). I denne gruppen døde 49 i løpet av det første året.

89 pasienter (24 % av de gjenlevende) fikk permanent plass på sykehjem i løpet av det første året.

Gjennomsnittskostnaden for denne gruppen det første året var 953.000 kroner. Sykehus-kostnaden (staten) utgjorde 27 % mens de resterende kostnadene belastes kommunen.

Pasienter på sykehjem står for om lag 25 % av de 9000 hoftebruddene som skjer i Norge årlig. Denne pasientgruppen er ikke inkludert i THFT- studien. Imidlertid er det rimelig å anta at kostnadsbildet som et minimum vil ligge på nivå med gruppen som er innlagt på sykehjem i studien, dvs. sykehuskostnader på ca. 250.000 kroner og sykehjemkostnader på 900.000 kroner. Merkostnadene som følge av bruddet vil primært handle om sykehuskostnader, men også redusert livskvalitet og økt dødsrisiko.

Sammenlikning med andre studier av hoftebruddpasienter tyder på at disse beregningene for hoftebrudd hos eldre er rimelig representative for alle hoftebrudd hos hjemmевærende eldre over 70 år i Norge.

Kjelde: [Kostnader ved hoftebrudd hos eldre | Skriftserien \(oslomet.no\)](#)

Konklusjon:

Ved å setja inn forebyggjande tiltak og oppretthalda tilboda i frisklivsentralen, vil kommunen samla sett få innsparingar ved at dei eldre held seg friskare lenger, og dermed også kan bu heime lenger.

Å oppretthalda frisklivsentralen er ei rimelig investering, sett i lys av kva kommunen sparar ved å betre den fysiske helsa til innbyggjarane.

Rådmannen tilrår at kommunen satsar på trening for eldre. Som ein del av å sikra dette, anbefalast det å implementere frisklivsentralen fast i budsjettet frå 2024.

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Ole-Martin Bruvik	Arkivkode: FA-Q10
Arkivsaksnr: 18/554	Løpenr: 23/705
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Formannskapet	09.02.2023	008/2023
Kommunestyret		

FV. 49 Steinsdalen - Eikedalen

Oppstart av arbeid med fagleg grunnlag for delvis bompengefinansiering

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Samnanger kommune tilrår at Vestland fylkeskommune startar utgreiing av eit fagleg grunnlag for bompengesak for fv. 49 Steinsdalen – Eikedalen, basert på bompengeopplegget som er føreslege av fylkeskommunen. Kommunestyret føreset at arbeidet skjer i eit nært samarbeid med kommunane.

Dokument som er vedlagt:

Fv. 49 Steinsdalen- Eikedalen (tunnel forbi Tokagjelet) - Oppstart av arbeid med fagleg grunnlag for delvis bompengefinansiering
notat forehandsvurdering Tokagjelet – Kopi.pdf

Saksopplysningar:

Bakgrunn for saka:

Vestland fylkeskommune (VLFK) har gjort eit vedtak på å starte planarbeid for ny tunnel forbi Tokagjelet, frå Steinsdalen til Eikedalen. Det er allereie no gjort ei vurdering på at det ikkje er råd å finansiere utbygging av tunnel berre basert på midlar som VLFK har til rådighet. Delvis bompengefinansiering er ein veg å gå for å få finansierte utbygginga av tunnelen.

Saka gjeld korleis VLFK skal gjere si vurdering av kva takstar og kvar bompengestasjonar skal plasserast. Sjå vedlegg Notat forehandsvurdering Tokagjelet - kopi.

Samnanger kommune og Kvam herad må gjere tilnærma likelydige vedtak for at fylkeskommunen kan gjere vedtak.

Vurderingar og konsekvensar:

Vurderingar:

Me er framleis tideleg i prosessen om vedtak om delvis bompengefinansiering. Før det blir gjort eit

vedtak om bompengefinansiering, skal saka opp igjen på nytt i Samnanger kommune og Kvam herad. Då vil det bli gjort eit vedtak på bompengesatsar og plassering som er blitt arbeida ut frå grunnlaget som det blir gjort vedtak om her.

Samnanger kommune har framleis moglegheit til å påverke utfallet til delvis bompengefinansiering av tunnelen. Samnanger kommune bør vedta å gå vidare i prosessen for å kunne gjere ei vurdering basert på meir nøyaktige tal og utgreiing.

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Jan Erik Boge	Arkivkode: FE-512
Arkivsaksnr: 22/952	Løpenr: 22/10516
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Formannskapet	09.02.2023	009/2023

KS Debatthefte – Mellomoppgjeret 2023

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Samnanger kommune v/formannskapet har handsama «*Debatthefte II – 2023. Mellomoppgjøret 2023*», og har valt å svara på spørsmål 1 og 2 i heftet. Kommunen sine svar er som følgjer:

1. Heile den økonomiske ramma for mellomoppgjeret 2023 bør fordelast sentralt.
2. Dersom det blir sett av midlar til lokale forhandlingar, bør den lokale forhandlingspotten vera minst 1 prosent av lønnsmassen i kapittel 4.

Dokument som er vedlagt:

Debatthefte II - 2023. Mellomoppgjøret 2023

Dokument som ikkje er vedlagt:

- [Hovudtariffavtalen 2022–2024](#)
- [Debatthefte I – 2023. Evne og kraft til å bære](#)

Oppsummering:

Kommunesektorens organisasjon (KS) har i «Debatthefte II – 2023» invitert kommunane til å koma med innspel/svara på spørsmål om mellomoppgjeret 2023. Kommunane sin svarfrist er 17.02.2023. Formannskapet må avgjera om Samnanger kommune skal koma med innspel/svara, og i så fall også gjera vedtak om innspel/svar.

Saksopplysningar:

Bakgrunn for saka:

Samnanger kommune er medlem i arbeidsgjevarorganisasjonen KS. I november 2022 sende KS ut to debatthefte til kommunane og fylkeskommunane:

- Debattheft I – 2023. Evne og kraft til å bære.
- Debattheft II – 2023. Mellomoppgjeret 2023.

Denne saka gjeld Debattheft II om mellomoppgjeret 2023.

Faktagrunnlag, problemskildring og moglege løysingar:

KS inviterer kvart år kommunane og fylkeskommunane til å gje innspel til behov og prioriteringar før løn- og tariffavtaleforhandlingar, og til andre dagsaktuelle tema presentert i debattheftet. I år har KS valt å dela debattheftet i to delar for at det skal koma tydeleg fram kva innspel KS treng i samband med mellomoppgjeret. Dette finn de i «Debattheft II – 2023. Mellomoppgjeret 2023», som bør lesast saman med denne saka. Debattheftet følgjer vedlagt.

Hovudtariffavtalen gjeld for to år (2022-2024), og går ut 30.04.2024. Forhandlingane i 2023 er difor eit mellomoppgjer der partane sentral berre skal forhandla om lønsreguleringar, og ikkje om andre endringar i Hovudtariffavtalen. Debattheft II går mellom anna igjennom korleis tariffoppgjeret skal gjennomførast, og korleis tariff tillegg kan avtalast. Innspel frå kommunane vil bli samanstillt av KS i den regionen kommunen tilhøyrer, og bli ein viktig del av grunnlaget når KS sitt hovudstyre handsamar og avgjer forhandlingsmandatet for mellomoppgjeret i 2023.

Rådmannen legg i denne saka fram problemstillingane i «Debattheft II – 2023. Mellomoppgjeret» til politisk handsaming.

KS forhandlar på vegner av kommunesektoren

Alle kommunane og fylkeskommunane i Noreg (unnateke Oslo) har gitt KS fullmakt til å inngå tariffavtalar på våre vegner. Hovudtariffavtalen blir vedteken av kommunane gjennom uravstemming. Forhandlingane i 2023 er eit mellomoppgjer, og det følgjer av KS sine vedtekter for arbeidsgjevarverksemda at resultatata blir vedtekne av KS sitt hovudstyre. Storleiken på kommunesektoren gjer at lønnsoppgjera for sektoren har stor innverknad på den samla lønnsdanninga i norsk arbeidsliv.

Hovudtariffoppgjeret 2022

Hovudtariffoppgjeret i 2022 vart avslutta med ei meklingsløyseing og inngåing av ein ny Hovudtariffavtale for perioden 01.05.2022 – 30.04.2024. Hovudtariffavtalen gjeld alle kommunane, fylkeskommunane, og alle arbeidstakarorganisasjonane unnateke Utdanningsforbundet, Skolenes Landsforbund og Norsk Lektorlag. For desse tre lærarorganisasjonane vil resultatet av hovudoppgjeret i 2022 avgjerast av Rikslønsmemnda i februar 2023.

Mellomoppgjeret 2023

Vurderingane om behov og prioriteringar før lønnsoppgjeret i 2023 må gjerast i ei tid med stor økonomisk uvisse.

Dei økonomiske føresetnadene er bestemte i Hovudtariffavtalen, der det blir vist til ei økonomisk ramme i frontfaget, lønnsutviklinga i samanliknbare tariffområde og den økonomiske situasjonen på forhandlingstidspunktet.

Før forhandlingane i 2023 er ein del av den økonomiske ramma bunden opp i avtalte tariff tillegg frå 01.01.2023, overheng og glidning. Kor mykje som faktisk er bunde opp kan KS først rekna på når Rikslønsmemnda sin orskurd (kjennelse) føreligg i februar 2023. Dette betyr at det er uvisse kring kor

mykje som faktisk vil vera disponibel økonomi i forhandlingane (mellomoppgjeret) våren 2023.

Gjennom systemet for løn i Hovudtariffavtalen får om lag ni av ti tilsette i kommunane størsteparten av lønna si fastsett i sentrale forhandlingar gjennom kapittel 4 i Hovudtariffavtalen. Resten av dei tilsette (mellom anna sektorleiarar, einingsleiarar og nokre andre leiarar, rådgjevarar, legar og ingeniørar) får årslønna si fastsett i lokale forhandlingar i kommunen – dette er forhandlingar etter kapittel 3 eller 5 i Hovudtariffavtalen. Debatthefte II side 7 og 8 skildrar lønssystemet og stillingsstrukturen. I debathefte II side 18 går KS igjennom dei ulike måtane dei sentrale partane kan avtala å bruka disponible lønnsmidlar på.

Tre spørsmål som KS ønskjer å få svar/innspel frå kommunane på

1. Bør den økonomiske ramma i mellomoppgjeret fordelast sentralt, eller bør delar av ramma forhandlast lokalt, ut i frå lokale behov og prioriteringar?
2. Om det vert sett av midlar til lokale forhandlingar, kor stor bør potten i så fall vera?
3. Om ramma fordelast sentralt:
 1. Er det ønskjeleg at alle tilsette får om lag like store tillegg eller er det ønskjeleg med ei tydelegare prioritering av enkelte grupper framfor andre?
 2. Om enkelte grupper skal prioriterast, kva stillingsgrupper og/eller ansiennitetstrinn bør i så fall få størst tillegg?

Kva politisk organ i kommunen skal handsama saka?

På grunn av at det første kommunestyremøtet i Samnanger i 2023 er etter KS sin svarfrist 17. februar, blir denne saka berre lagt fram for formannskapet. Formannskapet må avgjera om Samnanger kommune skal koma med innspel/svara KS, og i så fall også gjera vedtak om innspel/svar.

Uttalar frå andre:

Det er ikkje henta inn uttalar frå andre i samband med arbeidet med denne saka.

Vurderingar og konsekvensar:

Spørsmål 1 frå KS – «Bør den økonomiske ramma i mellomoppgjeret fordelast sentralt, eller bør delar av ramma forhandlast lokalt, ut i frå lokale behov og prioriteringar?»

Rådmannen si vurdering – Spørsmål 1: KS sitt spørsmål gjeld fordeling av ramma for tilsette i kapittel 4 i Hovudtariffavtalen (om lag ni av ti tilsette i kommunen tilhøyrer kapittel 4). Det er to alternativ for fordeling av denne ramma:

1. Fordela heile ramma i sentrale forhandlingar, og ikkje setja av nokon midlar til lokale forhandlingar i kommunane.
2. Fordela delar av ramma i sentrale forhandlingar, og setja av resten av ramma til fordeling i lokale forhandlingar i kommunane.

I perioden 2015 til 2022 vart det berre fordelt midlar til lokale forhandlingar i kapittel 4 to gongar; i 2017 og 2021. Resten av åra i denne perioden vart heile ramma fordelt sentralt. På neste side følgjer ein tabell med informasjon om fordelar og ulemper med dei to alternativa:

Alternativ 1 – Berre sentrale forhandlingar	Alternativ 2 – Både sentrale og lokale forhandlingar
<u>Fordelar:</u> · Likebehandling av tilsette i alle kommunar · Langt mindre arbeidskrevjande for kommunane enn Alternativ 2 <u>Ulemper:</u> · Tek ikkje omsyn til eventuelle spesielle lokale behov/særtrekk/prioriteringar · Kan gje større lokal lønnsgriding enn Alternativ 2	<u>Fordelar:</u> · Gir moglegheit for å ta omsyn til eventuelle spesielle lokale behov/særtrekk/prioriteringar <u>Ulemper:</u> · Lokale lønnsforhandlingar er arbeids-/ ressurskrevjande både for arbeidsgjevar og fagforeiningane · Dersom den lokale forhandlingspotten er liten, vil det vera vanskeleg å forsvara å bruka ressursar på lokale forhandlingar

Rådmannen si vurdering er at helst bør heile ramma i kapittel 4 fordelast sentralt i 2023.

Spørsmål 2 frå KS – «Om det vert sett av midlar til lokale forhandlingar, kor stor bør potten i så fall vera?»

Rådmannen si vurdering – Spørsmål 2: Dersom delar av ramma i kapittel 4 skal setjast av til lokale forhandlingar, må denne delen (den lokale forhandlingspotten) vera så stor at ressursbruken til lokale forhandlingar kan forsvarast. Det går med mange dagsverk til førebuing, gjennomføring og etterarbeid ved lokale forhandlingar i kapittel 4. Dei to siste gongane det har vorte sett av midlar til lokale forhandlingar i kapittel 4, var forhandlingspotten på høvesvis 0,9 prosent (2017) og 1 prosent (2021) av lønnsmassen i kapitlet. Ein eventuell lokal forhandlingspott i 2023 bør vera minst 1 prosent av lønnsmassen. Dette vil for Samnanger kommune utgjera om lag 800 000 – 900 000 kroner.

Spørsmål 3 frå KS – «Om ramma fordelast sentralt:

- **Er det ønskeleg at alle tilsette får om lag like store tillegg eller er det ønskeleg med ei tydelegare prioritering av enkelte grupper framfor andre?**
- **Om enkelte grupper skal prioriterast, kva stillingsgrupper og/eller ansiennitetstrinn bør i så fall få størst tillegg?»**

Rådmannen si vurdering – Spørsmål 3: Det er vanskeleg for rådmannen å ha ei bestemt oppfatning om desse spørsmåla. Det er heilt avgjerande at kommunen klarar å behalda og rekruttera tilsette innan alle kommunale sektorar/fagfelt, og lønn vil her vera ein viktig faktor.

I debatthefte II er det ei oversikt over forventta framskriving av årsverk per sektor i kommunesektoren fram til 2031. Det er sjølvstøtt mogleg å argumentera for at utfordringane med rekruttering truleg vil bli størst i dei sektorane der årsverkbehovet vil auka mest, og at tilsette i desse sektorane difor bør prioriterast lønnsmessig. Men det kan også argumenterast for at andre faktorar enn dette bør vera avgjerande for kven som skal prioriterast lønnsmessig.

Det går også fram av debatthefte II at det i kapittel 4 er eit kompetansebasert lønssystem, der alle stillingar med likt krav til utdanningslengd har same minstelønn/garantilønn og får like lønnstillegg i sentrale lønnsforhandlingar. Som følgje av dette kan ikkje ei enkel faggruppe (for eksempel sjukepleiarar eller lærarar i skulen) få større sentrale lønnstillegg enn andre tilsette i stillingar med same krav til utdanningslengd.

Samnanger kommune har i dag lokale lønnstiltak (rekrutteringstiltak) for eit par faggrupper der det

er spesielle utfordringar med å rekruttera og behalda kvalifisert arbeidskraft. I kapittel 4 gjeld dette primært sjukepleiarar, spesialsjukepleiarar og barnevernskonsulentar. Denne typen lønnstiltak vil neppe vera aktuelle å innføra gjennom sentrale lønnsforhandlingar, men dei vil heller ikkje vera enkle å innføra gjennom lokale pottforhandlingar. Alternativet blir då gjerne å innføra slike tiltak som «lokal lønnsgliding» utanom lønnsoppgjera.

KS skriv i debatthefte II om skilnaden mellom prosenttillegg og kronetillegg. Dersom sentrale årslønnstillegg alltid blir gjevne som prosenttillegg (likt prosenttillegg til alle tilsette), vil lønnsdifferansen i kroner mellom høgt- og lågtlønsgruppene bli stadig større. Dersom sentrale årslønnstillegg alltid blir gjevne som likt kronetillegg til alle tilsette, vil høgtlønsgruppene få lågare prosentvis lønnsvekst enn lågtlønsgruppene. For kommunen er det viktig både at tilsette skal ha ei lønn dei kan «leva av» (også lågtlønsgruppene), samstundes som at utdanning og erfaring skal lønna seg. Det er viktig at dei sentrale forhandlingane i 2023 så langt som mogleg tek omsyn til begge desse behova, innanfor den tilgjengelege ramma.

Konklusjon:

Rådmannen foreslår at Samnanger kommune svarar på spørsmål 1 og 2 i debatthefte II, og at svara blir som følgjer:

1. Heile den økonomiske ramma for mellomoppgjeret 2023 bør fordelast sentralt.
2. Dersom det blir sett av midlar til lokale forhandlingar, bør den lokale forhandlingspotten vera minst 1 prosent av lønsmassen i kapittel 4.

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Hilde-Lill Våge	Arkivkode: FA-L12
Arkivsaksnr: 22/733	Løpenr: 23/698
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Formannskapet	09.02.2023	010/2023
Kommunestyret		

Reguleringsplan Raunekleiva næringsområde Finansiering frå næringsfondet

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Samnanger kommune gjev rådmannen fullmakt jf. delegeringsreglementet § 4.2 bokstav r) til å inngå intensjonsavtale for kjøp av næringsområde i Raunekleiva.

Rådmannen får fullmakt til å finansierte tiltaket innanfor rammene i budsjett- og økonomiplan 2023-26. Rådmannen legg fram for formannskapet detaljfinansiering av intensjonsavtalen.

Med heimel i PBL § 12-8 vert det gjeve løyve til oppstart av detaljregulering for i næringsområde N03 Raunekleiva. Planområdet famnar om GBNR 9/1 og 17/5. Planarbeidet skal utførast i tråd med kommuneplanen sin arealdel.

Rådmannen vert prosjekteigar og næringsrådgjevar prosjektleiar for reguleringsarbeidet. Naturutvalet er styringsgruppe for arbeidet.

Reguleringsarbeidet vert finansiert med kommunalt næringsfond inntil 350.000 til å utarbeide reguleringsplan for næringsområdet i Raunekleiva. Tilskotet vert finansiert frå næringsfondet.

Dokument som er vedlagt:

Notat om regulering av næringsområde N03 Raunekleiva
Vedtekter for bruk av Samnanger kommune sitt næringsfond

Dokument som ikkje er vedlagt:

Delegeringsreglement for Samnanger kommune

Saksopplysningar: Det er ønskjer om å utvikle Raunekleiva næringsområde N03, ved å kjøpe ut og regulera området til føremålet. Tiltaket kan gjennomførast i kommunal regi og finansierast med kommunale midlar. Ny næringsutviklar kan ha ansvar for arbeidet.

Bakgrunn for saka:

Det er behov for å få utvikle relativt raskt eit næringsområde for meir plasskrevjande salsnæringar sentralt i Samnanger. Serviceverksemdar som trelast og sal/reperasjon av større køyretøy vert rekna som er plasskrevjande med behov for areal til både verkstad og lager.

Området rundt Bjørkheim er ikkje regulert til dette, og det er framleis uvisst kva arealstatus som vert gjeldande for Lausgar i revidert områdeplan. Det pågår her eit reguleringsarbeid i samband med bygging av fleirbrukshall. Det er framleis usikkerheit knytt til kva utbygging som kan skje på Lausgar, i og med ein større del av tomta er jordbruksareal og ligg som LNF-område.

Det er særskilt to aktørar som over tid har vore i kontakt med kommunen om behov for større areal å etablere seg på. Både kommunen og private aktørar har disponibelt og regulert næringsareal for sal i Rolvsvåg. For desse to aktørane er det ønskjer om å etablere seg meir sentralt i kommunen, og ser på Raunekleiva som meir aktuelt.

Raunekleiva er i arealplanen sett av til næring N03, men med krav om regulering før det kan verte etablert næringsverksemd (sjå meir detaljar i vedlegget.). Det er gjeve dispensasjon til ein næringsdrivane som har etablert seg der, og krav om reguleringsplan dersom det skal verte ei vidare etablering i næringsområdet.

Eigarane av området er i dialog med kommunen om sal. Det er ikkje gjennomført takst av området. I følge delegeringsreglementet § 4.2 bokstav r) vert kjøp og pris delegert til rådmannen, jf. :

«Saker om å kjøpa, avhenda, makeskifta eller pantsetja fast eigedom, og saker om å gje frå seg eller hefta bort rettar i fast eigedom. Slike saker er likevel delegerte til formannskapet når eigedomen eller rettane har ein verdi på mindre enn 1 million kroner. Når kommunestyret sjølv har vedteke at ein bestemt eigedom skal kjøpast, avhendast eller heftast bort og ikkje sjølv har fastsett prisen, er mynde til å fastsetja prisen delegert til rådmannen. Mynde til å kjøpa, avhenda eller festa bort, og til å fastsetja pris, har rådmannen òg når det gjeld gjennomføring av vedtak kommunestyret har gjort.»

Vurderingar og konsekvensar:

Dei to aktørane har vore på leit gjennom fleire år på areal til å etablere/ekspondere verksemda si på. Mangel på tilgjengeleg næringsareal og lange prosessar med reguleringsarbeidet på Lausgar har resultert i behov for ei snarleg løysing. I verste fall kan verksemdene velje å etablere seg i andre kommunar.

Kommunen ønskjer difor å sette i gang arbeidet med regulering av Raunekleiva i kommunal regi. Ein reguleringsplan kan stipulerast til å ha ein kostand på om lag 250-350.000 kroner. Planarbeidet er ikkje prioritert i vedteken planstrategi, og det er dermed ikkje sett av midlar i budsjettet 2023 til planen. Det er mogleg å omdisponera midlar frå investeringsbudsjettet frå planlagde prosjekt som av ulike grunnar kan verte utsett. Kjøp arealet vert tilrådd finansielt innanfor ramma i investeringsbudsjettet.

Samnanger kommune har og eit kommunalt næringsfond der slike tiltak kan verte finansierast frå. Regneskapet er ikkje avslutta men pr. 01.01.2023 er næringsfondet estimert til 1.9 millionar kroner.

Reguleringsarbeidet vert organisert med rådmannen som prosjekteigar og ny næringsrådgjevar som prosjektleiar for arbeidet når den startar i kommunen.

Oppstart av planen er delegert til administrasjonen når vedtak om kjøp av eigedommen og finansiering av reguleringsarbeidet er vedteke.

Konklusjon:

Samnanger kommune gjev rådmannen fullmakt til å inngå intensjonsavtale for kjøp av næringsområdet i Raunekleiva.

Rådmannen får fullmakt til å finansierte tiltaket innanfor rammene av kommunen sitt budsjett- og økonomiplan 2023-26, og legg fram detaljfinansiering av intensjonsavtalen til formannskapet.

Med heimel i PBL § 12-8 vert det gjeve løyve til oppstart av detaljregulering for i næringsområde N03 Raunekleiva. Planområdet famnar om GBNR 9/1 og 17/5. Planarbeidet skal utførast i tråd med kommuneplanen sin arealdel.

Reguleringsarbeidet vert finansiert med kommunalt næringsfond inntil 350.000 til å utarbeide reguleringsplan for næringsområdet i Raunekleiva. Tilskotet vert finansiert frå næringsfondet. Rådmannen vert prosjekteigar og næringsrådgevar prosjektleiar for reguleringsarbeidet. Naturutvalet er styringsgruppe for arbeidet.

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Karl Viken	Arkivkode: FE-151
Arkivsaksnr: 22/326	Løpenr: 23/147
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Formannskapet	09.02.2023	011/2023
Kommunestyret		

Straumstøtte til bedrifter og næringsliv i Samnanger 2023

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Samnanger kommunestyre set av midlar til straumstøtte til næringslivet i kommunen. Øvre ramme for tiltaket er 0,8 mill. kr.

Oppsummering:

Det vert vist til kommunestyrevedtak i sak KS 75/ 2022 der rådmannen får i oppdrag til første kommunestyremøte i 2023 å leggja fram forslag til korleis eventuell generell straumstøtte til bedrifter/næringsliv i Samnanger kan utformast.

I denne saka set Samnanger kommunestyre av midlar til straumstøtte til næringslivet i kommunen. Finansieringa av tiltaket er å henta gjennom del av det positive årsresultatet til kommunen i 2022. Øvre ramme for tiltaket vert sett til 0,8 mill. kr.

Støtta skal vera vederlag for ekstraordinært høge straumkostnader andre halvår 2022 og fyrste kvartal 2023. Støtta er knytt til visse føresetnader.

Fordelinga av stønaden vert gjort gjennom eigen sak til kommunestyre i juni. Dette etter ei innstilling frå administrasjonen.

Ordninga er meint å treffe andre bedrifter enn dei som har nytt godt av den statlege tiltakspakken til næringslivet.

Dokument som er vedlagt:

Ingen

Dokument som ikkje er vedlagt:

Ingen

Uttalar frå andre:

Ingen

Saksutgreiing:

Ordning Samnanger kommune

Samnanger kommune opprettar stønadsordning for straumstøtte til næringslivet med ei øvre ramme på 0,8 mill. kr.

Bakgrunn

Støtta skal vera vederlag for ekstraordinære høge straumkostnadar andre halvår 2022 og dei fyrste månadane av 2023. Det vert og lagt til grunn at pris har vore over ei krone pr kWh (eks mva.) – og at dette igjen fører til at bedrifta går med underskot i aktuell periode.

Rammer

Øvre ramma er på 0,8 mill. kr. Eventuelle ubrukte midlar vert del av årsoppgjeret, og vert overført til disposisjonsfondet.

Gjennomføring

Det vert gjennomført ein utlysing med søknadsfrist i april.

Administrasjonen fastset korleis søknadar skal grunnast og dokumenterast.

Det vert bedt om innspel til fordelinga frå aktuelle partar; til døme Samnanger Næringsforum.

Framlegg til tildeling kjem til politisk handsaming i kommunestyret i juni etter innstilling frå administrasjonen.

Innretning på stønaden

Følgjande Føresetnadar skal leggjast til grunn for ordninga:

- Verksemda må ha tilsette i Samnanger
- Søkjar må ha forretningsadresse i Samnanger
- Verksemda må ha negativt driftsresultat pr. 31. desember 2022 eller etter fyrste månadane av 2023
- Verksemda kan ikkje ha fått stønad etter statleg ordning
- Vert fordelt etter skjøn av formannskapet
- Inntil 200 000 kr i tilskot pr. mottakar/ bedrift

Utanom dette kan skianlegg som ikkje har forretningsadresse i Samnanger søkja om stønad dersom føresetnadane elles er til stades.

Tildeling av straum under marknadspris

Kommunen har inngått avtale om sal av konsesjonskraftmengda, 22 300 mwh, som kommunen disponerer. Dette er gjort til og med 2024. I utgangspunktet er det då ikkje mogleg for kommunen å tildele straum til bedrifter eller private hushaldar til ein pris som er under marknadspris.

Administrasjonen vil i politisk sak til junimøte gjere greie for kva framtidige moglegheiter det vil kunne vere for kommunen å ha ordningar der bedrifter eller privatpersonar vert tildelt straum med ein redusert pris.

Statleg støtte til bedrifter

I september 2022 la regjeringa fram ei tiltakspakke som melom anna innehalddt ein ny energitilskotsordning for næringslivet som skulle hjelpe straumintensive bedrifter i ein overgangsperiode. Ordninga var meint å kunne hjelpe om lag 20 000 bedrifter i område med særskilt høge straumprisar.

Energitilskotsordninga var ei ny midlertidig søknadsbasert ordning med søknadsfrist i november 2022. Føretak med minst 3 prosent straumintensitet kunne søke om tilskot til å betale straumrekninga og til å investere i energitiltak. Målet var å trygge arbeidsplassar og lokal næringsverksemd.

Utover dette hadde tiltakspakka i 2022 for næringslivet tre grep:

- Betre fastprisavtaler
- Lånegarantiordning
- Incentiv som skal føre til utbygging av meir fornybar kraft

Regjeringa sette i 2022 av 3 mrd. kr til straumtiltak til næringslivet, og utbetalingane starta i november.

Den kommunale ordninga i denne saka skal treffa dei bedriftene i Samnanger som ikkje har nytt godt av statlege tilskot.

Vurderingar og konsekvensar:

Vurderingar:

Dette er økonomisk bistand til næringslivet som tidlegare ikkje har vore med i kommunen sitt budsjett. Midlane vert teke frå årsresultatet til kommunen i 2022. Dersom ramma for tiltaket vert full ut nytta vil det redusere disposisjonsfondet til kommunen med 0,8 mill. kr. Dette kan vurderast opp mot at ein god del av kommunen sitt disposisjonsfond er bygd opp gjennom perioden med høge straumprisar.

Tiltaket vil kunne bidra til å trygge drifta til bedrifter i kommunen som har fått ein dårleg økonomisk situasjon grunna høge straumkostnader.

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Bodil Helliesen Øpstebø	Arkivkode: FA-B44
Arkivsaksnr: 20/140	Løpenr: 23/724
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Formannskapet	09.02.2023	012/2023
Kommunestyret		

Vurdering av gratis skulemat ved Samnanger ungdomsskule

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Kommunestyret tek vurderinga til orientering.

Saksopplysningar:

I kommunestyret 08.12.2022 vart det gjort vedtak om vurdering av tilbod om gratis skulemat, kommunestyresak 079/2022 – *Budsjett og økonomiplan 2023–2026*:

G. Skulemat

Rådmannen legg fram sak der ein vurderer å gje elevane på ungdomsskulen gratis lunsj to dagar i veka og frukost kvar dag. Saka vert fremja for kommunestyret i februar.

Nasjonal forskning om skulemat

Det vart i januar 2022 publisert ein rapport frå FHI om gratis skulemat i ungdomsskulen. Det er ei nasjonal kartlegging av skulematordningar og utprøving av ein enkel modell med eit varmt måltid. Rapporten kan du lesa her [Gratis skulemat i ungdomsskolen](#). FHI ynskte å prøve ut om det er praktisk mogeleg å førebu og tilby eit varmt måltid ved ungdomsskular ved bruk av eksisterande fasilitetar, samt å kartlegge omfanget av skulematordningar ved norske ungdomsskular.

Gratis skulemat (det vil seie eit måltid utan elev- eller foreldrebetaling) vert av mange sett på som eit tiltak som kan løyse fleire utfordringar i samfunnet relatert til kosthald, trivsel og læring, sosial ulikskap og miljø. Sjølv om det i Noreg er ein tradisjon for å ta med mat heimefrå er det fleire elevar som ikkje har gode spisevanar på skuledagar. Utfordringane med eit gratis skulemåltid til alle skuleelevar er blant anna store kostnader knytt til investeringar og drift.

Rapporten viser at om lag kvar sjette ungdomsskule i 2020 hadde ei form for skulematordning, medan det berre var eit tilbod om gratis skulemat kvar dag ved 6 % av skulane.

Helsedirektoratet har forska på trivsel i skulen, medrekna skulemat, og publiserte i 2015 rapporten [Trivsel i skolen](#). Der står det blant anna:

«Skolemåltidet kan fremme helse, trivsel og læring (Sosial- og helsedepartementet 2003). Et sunt kosthold henger også sammen med bedre skoleprestasjoner, og konsentrasjon og bedret psykisk helse Samdal et al. 2008). Skolemåltidet er viktig for at elever skal ha muligheten til å opprettholde konsentrasjon, læringsvilje og humør. Det har også blitt dokumentert sammenhenger mellom ernæringsmessige inntak og skoleprestasjoner (Florence, Asbridge & Veugeleres, 2008).

I Norge er det vanlig at elevene har med ferdigsmurt matpakke på skolen. I andre europeiske land, som for eksempel i Sverige, får elevene servert et varmt måltid. Noen skoler i Norge har testet ut ulike løsninger med servering på skolen, og hvordan dette påvirker skolehverdagen for elevene og de ansatte på skolen (Haugset & Nossun, 2008). For eksempel er pådekkede fellesmåltider hyggelige og kan fremme et godt sosialt miljø, men de er krevende å gjennomføre da noen må ta ansvar for både tillaging og ryddig. For å ivareta måltidets sosiale funksjon er det nødvendig at det er fysisk tilrettelagt for felles spising og avsatt tilstrekkelig tid for at trivsel oppnås (sosial- og helsedirektoratet, 2003). Læreren kan i måltidsituasjoner ha mulighet for å bygge sosiale relasjoner med elevene og bidra med sunne holdninger knyttet til mat og spising (Haugset & Nossun, 2013)».

Det er òg gjort andre mindre norske studium om skulemåltid:

[Elever foretrakk brødskeer](#) Publisert 02.10.2020

«Flere elever spiste lunsj når de fikk servert skulemat, i følge en studie fra Trøndelag. Men det var bare noen typer mat som fikk elevene til å spise til å spise mer»

[Den norske matpakka skaper forskjeller](#). Publisert 11.04.2019.

«Forsker har intervjuet minoritetsbarn og barn fra fattige familier. Flere av barna i studien skammer seg over matpakka de har med seg på skolen»

[Skulemat utjevner sosiale forskjeller](#) Publisert 28.07.2019.

«En forskningsrapport fra Universitet i Agder sier at gratis skulemat utjevner sosiale forskjeller mellom elever.»

Praksiseksempel og erfaringar frå andre skular i Noreg:

Bodø kommune:

Kommune har i 2021 og 2022 hatt pilotforsøk med gratis skulemat på 5 skular og dei oppsummerer følgjande i ei evaluering:

«Piloten forsøkte ut både servert ferdigmat og tilberedning selv. Evalueringen viste at elevene var mest fornøyd der de tilberedte maten selv. Skoler som tilberedte maten selv fikk tilført ressurs til personal, 15-20 % stilling. Piloten viste oss at det ikke var realistisk å få levert ferdigmat til skoler i distriktet innenfor tildelt ressurs. Prisen på Skjerstad var for høy – Bodø bakeri kunne levere med kjørekostnader på kr 1200 per måltid mens lokale leverandører kunne levere til kr 50 per elev per måltid, pluss kjøring.

Evalueringen viste at der eksisterende personal ble brukt til mat i skolen, var slitasjen stor og tilbakemelding på at skolene måtte få tilført ressurser.

Evalueringen viste at intensjonen med mat i skolen ble godt tatt imot ute på skolene, men at det var stor usikkerhet og bekymring for at det ikke vil følge med ressurser.

Positive erfaringer gjort i piloten, fra de voksne var: elever som spiser lite, spiser mer med mat i skole - elever som skolen vet ikke spiser frokost får i seg mat før skoleslutt - elevene får i seg sunn mat - elevene virker fornøyd, mange spiste mye - skolene som laget maten selv, hadde generelt bedre erfaringer og mindre svinn - sosialt ved å gjøre noe sammen. Fellesskap. Spesielt skolene som laget maten selv.

Positive erfaringer gjort i piloten, fra elevene: «bedre tid om morgenen, mindre stress - gratis mat - mer pålegg å velge i - spiser med venner - bedre mat på skolen - bedre plass i sekken - mer variert mat enn hjemme - vi fikk mat selv om vi glemte matpakka hjemme»

Stortangen skole i Lierne kommune:

Skulen har hatt skulemat i 18 år. Elevane vert samla trinnvis i matsalen kor dei hentar mat frå ein buffé med sunn norsk brødmat. Ein dag i veka vert det servert varm mat. Sjølv organiseringa vert gjort av ein frå skulen sin stab (kommunen har avsatt eigen ressurs til skulemat) og med hjelp frå ei vekstbedrift i kommunen. Finansiering vert gjort gjennom at kommunen gjev fem assistenttimar i veka og ei abonnementsordning hos foreldra.

Eidebakken skole i Lyngen kommune:

Skulen har hatt gratis skulemat sidan 2013, som ein del av ei satsing på å bedra levevilkåra i kommunen. Det starta som ei forsøksordning, men er vorte permanent etter tre år. Føresetnaden er at kommunen set av pengar. Organiseringa og finansiering skjer gjennom ein assistentstilling som vert omgjort til stilling innan skulemat. Elevane smørar maten sjølv. At ikkje skolen har storkjøkken set avgrensninger i tilbodet, blant anna at det ikkje er mogeleg å servera frukost.

Her kan ein finne fleire [Praksiseksempel frå Nasjonalt senter for mat, helse og fysisk aktivitet](#)

Status skulemat ved Samnanger ungdomsskule pr. i dag

Det vert servert eit varmt måltid i veka med smårettar som pizza bagett, gryterett, osteskiver, pizza osv. Assistent og elevar står for dette.

I tillegg prøver dei å gjennomføra ca 2 felleslunsjar i semesteret gjerne knyta til temadagar som t.d psykisk helsedag i oktober, julegraut osv. I tillegg har kantina alltid grovt knekkebrød og kvit ost tilgjengeleg til elevane for kr 5 pr. stk. samstundes som det også er sal av meieriprodukt.

Kort oppsummering:

Det er kome ynskje om å gje gratis skulemat til elevane ved ungdomsskulen. Det kan la seg gjera med lunsj 2 dagar pr. veke. For ungdomsskulen vil det vera utfordrande å få tid til noko ordinært frukostmåltid då det er kort tid mellom bussane kjem og skulestart.

Det er praktisk mogeleg å få til gratis skulemåltid ved Samnanger ungdomsskule, 8. – 10. trinn, 2 dagar i veka med variasjon av smøremåltid/buffé/varmmat til lunsj.

Politikarane må løyva midlar til mat og personell, samt noko til opprusting av kjøkkenet bak kantina.

Frukost kvar dag ser ein vil krevja tid, personell, organisering og mykje meir innkjøp, rydding, oppvask ol. Meir plass til oppbevaring av mat. Fleire kjøleskap. Mykje meir handling for å ha brød og liknande.

Det er ein usikkerhet til lokalitetane til auka produksjon og krav til retningslinjer dersom det skal lages og serverast varm mat.

Uttalar frå andre:

Mattilsynet har lovverk og retningslinjer for drift av matservering i barnehage, SFO og kantine.

<https://www.mattilsynet.no/mat/matservering/lokaler-utstyr-innredning#kap-2-egget-omrde-for-matlaging>

Vurderingar og konsekvensar:

Bygningsmessige forhold, fasilitetar og andre rammer

Ungdomsskulen har i dag kantina som er oppussa med enkle små ressursar i eit bygg frå 1960 talet.

Det er eit bakrom som fungerer som «kjøkken» med komfyr, kjøleskap og husholdings-

oppvaskmaskin. Her er det naudsynt med oppgradering. Skulekjøkkenet vert nytta til matlaging av varm mat. Dette rommet er oppteke til skulekjøkkenundervisning to dagar i veka.

Investering

«Kantinekjøkkenet» må moderniserast og byggjast opp med tanke på auka kantinedrift med ventilator, ny kjøkkeninnreiing med vask og maskiner som er tenlege og som har skilje mellom rein og skiten sone. Stipulerte kostnader:

- Kjøkkeninnreiing, nye elektriske punkt, røyr som må fornyast estimert til totalt kr 300 000.
- Industrikjøleskap for å kunne lagra og oppbevara for opna og uopna mat ca kr 75 000. (adskilt)

Krav til hygiene/smittevern, utstyr og HMS skal vera forsvarlege og Mattilsynet har retningslinjer.

Personal

Det vil vera behov for eige, ekstra personell om skulen skal organisera skulemåltid for elevane på ungdomstrinnet. Personell vil ha ansvar for å ta seg av planlegging av innkjøp, bestilling og lagerføring, gjennomføring av lunsjservering og rydding etterpå, samt følgja opp hygienisk krav til kantinedrift. Ut frå erfaringar frå andre skular og forskning er det naudsynt med dedikert personell for organisering av det praktiske og administrasjon av ordninga.

For Samnanger ungdomsskule vil det krevja ekstra bemanning, minimum 25 % stilling då det er avstand til butikk og innkjøp. Ein satsar på vidareføring av godt samarbeid med det private næringsliv/butikkane i kommunen for å minka matsvinn og driva berekraftig i tråd med lokale satsingar.

Sakshandsamar har vore i kontakt med einingsleirar for Samnangerheimen og dei har moglegheit til å levera varm lunsj ein gong i veka pris pr. elev kr 60 = kr 5400 pr. veke x 38 veke = Kr 205 200 pr. år

Økonomi

Ved gjennomgang av ulike ordningar og organisering av gratis skulemåltid på andre skular i Noreg har ein funne Bodø kommune som ein kommune som nyleg har vurdert ei ordning med smøremåltid og kostnaden ved dette. Utrekning av økonomiske konsekvensar er difor gjort med bakgrunn frå Bodø kommune sine berekningar til kjøp av mat og ekstra personell. Bodø kommune reknar at det kostar kr. 35,50 pr. elev pr. dag. Dette er basert på kr 434.100 pr. år. i utgifter til personell, inkl. feriepengar, pensjonsavgift, arbeidsgjevaravgift og kostnaden til kjøp av matvarer.

Alt 1: 2 lunsjar og 5 frukostar

Samnanger ungdomsskule får inntil kr 451 000 til organisering/servering av mat ved start av skuledagen 5 dagar i veka og 2 lunsjar i veka.

Enkel frukost kan til dømes vera ferdigpakka knekkebrød i klasserommet og noko oppdelt frukt og vatn inne i klasserommet i starten av 1. time mens ein samtalar om aktuelt tema i nyheitsbilete/filmsnutt som intro til tema osv,- då ein brukar tid frå undervisningstimen.

Prisoverslag:

Frukost: Frukt pr klasse	kr 100 x 6 klassar x 190 dagar	kr 114 000 på årsbasis
--------------------------	--------------------------------	------------------------

Frukost: Porsjons knekkebrød	kr 13 x 190 dagar x 90 elevar	kr 222 000 på årsbasis
Lunsj: To enkle varme måltid i veka basert på gode tilbod, men laga av valfag og assistent.	Matutgifter to dagar med lunsj Kr 50 000 ligg i budsjettet	kr 50 000 på årsbasis
Personal - auke assistent 9 % stilling, då 16% ligg i budsjettet	innkjøp, matlaging, tilrettelegging, reinhald	kr 65 000 inkl. sosiale utgifter
Her brukar ein skulekjøkken til matlaging. Drikke har ein berre kalkulert med vatn.		Kr 451 000

I tillegg treng ein eit nytt industrikjøleskap kr 40 000 berekna på litt større kvanta. Fryseboks har skulen.

Alt 2: Utan frukost 2 lunsjar, 1 i samarbeid med Samnangerheimen

Samnangerheimen har sagt ja til at dei kan laga varm lunsj ein dag i veka til kr 60 pr. person

Samnangerheimen	90 elevar x kr 60 x 38 veker	Kr 205 200
Lunsj: Eit enkelt varmt måltid i veka basert på gode tilbod, men laga av valfag og assistent slik som i dag	Matutgifter ein dag med lunsj laga av elevar og tilsett.	kr 50 000 på årsbasis
Personal - assistent 9 % stilling	innkjøp, matlaging, tilrettelegging, reinhald	kr 65 000 inkl. sosiale utgifter
		Kr 320 000

Alt 3: Utan frukost 2 lunsjar laga på skulen

Lunsj: To enkle varme måltid i veka basert på gode tilbod, men laga av valfag og assistent.	Matutgifte to dagar med lunsj	kr 50 000 på årsbasis
Personal - assistent 9 % stilling Då 16% ligg i budsjettet	innkjøp, matlaging, tilrettelegging, reinhald	kr 65 000 inkl. sosiale utgifter
		Kr 115 000

Skal ein utvida med buffé til frukost må ein leggja om skuledagen om det er mogleg med Skyss og timeplan. Då er det også naudsynt å oppgradera «kjøkkenet» bak i kantina, meir bruk av elevar og personale til rydding og oppvask. Storhusholdningsoppvaksmaskin under benk vil kosta ca kr 40 000.

Rådmannen rår til at kommunestyret tek vurderinga til orientering, og at det på noverande tidspunkt ikkje vert vedteke å velje nokon av alternativa. Årsak er at det ikkje er tilgjengeleg finansieringsgrunnlag innanfor sektoren si ramme. Sektoren skal i løpet av 2023 søkje å redusere kostnader, jf. budsjettvedtak 2023. Ein bør også vere varsam med å ta inn nye tiltak som til dømes vert finansierte ved hjelp av disposisjonsfondet og som driv kostnadane oppover.

Oppsummering

Forsking viser at skulemat kan utjevna sosial ulikskap, kan vera miljøskapande og kan påverke at dei som ikkje har matpakke med på skulen i dag får eit skulemåltid. Men som forsøket til Folkehelseinstituttet viser er det vanskeleg å påverke gjennom mat i skulen at elevane får eit sunnare kosthald. Forskinga viser at det bør setjast av personalressursar til dette for at skulematordning skal fungera. Det bør òg vera eit visst nivå kvalitetsmessig på måltidet. Utfordringa med eit gratis skulemåltid er store kostnader knytt til investeringar og særleg drift.

Tidsrommet for servering er 30 minutt pr. dag og det må difor verta lagt til rette for rask og effektiv distribusjon. Logistikken må vera godt organisert for å rekke over ca. 90 elevar i løpet av friminuttet. Det er praktisk mogeleg å få til skulemåltid ved Samnanger ungdomsskule, 8. – 10. trinn, 2 dagar i veka med variasjon av smøremåltid/buffé/varmmat.

Frukost kvar dag ser ein vil krevja tid, organisering og mykje meir innkjøp, rydding, oppvask ol. Meir plass til oppbevaring av mat. Fleire kjøleskap. Mykje meir handling for å ha brød og liknande.

For ungdomsskulen vil det vera utfordrande å få tid til noko ordinært frukostmåltid då det er kort tid mellom bussane kjem og skulestart.

Rådmannen rår til at vurdering av alternativ vert tatt til orientering, men at det på noverande tidspunkt ikkje vert gjort vedtak om å igongsetje nokon av alternativa. Hovudgrunngeving for rådet er at det er vedteke generelle nedtrekk i budsjett 2023 som også omfattar oppvekstsektoren, og at det difor er krevjande å sjå at det er tilgjengeleg finansiering for nokon av alternativa. Rådmannen vil i det lengste søkje å halde drifta innanfor vedtekne rammer.

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Edith Oma	Arkivkode: FA-F47, TI-&14
Arkivsaksnr: 21/828	Løpenr: 23/997
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Formannskapet	09.02.2023	013/2023
Kommunestyret		

Tilstandsrapport 2022 for barnevernstenesta i Samnanger

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Tilstandsrapport 2022 for barnevernstenesta i Samnanger vert teken til orientering.

Dokument som er vedlagt:

Tilstandsrapport barnevernstenesta 2022

Dokument som ikkje er vedlagt:

- Barnevernlov gjeldande til og med 31.12.2022 (LOV 1992-07-17-100)
(<https://lovdata.no/dokument/NLO/lov/1992-07-17-100>)

Oppsummering:

Det er krav om at kommunestyret minst èin gong i året skal få «en redegjørelse om tilstanden i barnevernstjenesten». I den gamle barnevernlova, som gjaldt til og med 31.12.2022, stod dette kravet i § 2-1 åttande ledd. I den nye barnevernslova, som gjeld frå og med 01.01.2023, står kravet i § 15-3 femte ledd. Rådmannen legg no fram tilstandsrapport for barnevernstenesta i Samnanger for 2022.

Saksopplysningar:

Bakgrunn for saka:

Kravet om årleg tilstandsrapport («redegjørelse») til kommunestyret kom inn i barnevernslovgjevinga i 2021. Bufdir (Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet) publiserte i samband med dette diverse informasjon om tilstandsrapporteringa på nettsidene sine, mellom anna om kva rapporten skal innehalda og korleis den kan utarbeidast. Informasjonen ligg på følgjande nettadresse:

- [https://ny.bufdir.no/fagstotte/produkter/tilstandsrapportering for kommunale barnevernstjenester/](https://ny.bufdir.no/fagstotte/produkter/tilstandsrapportering%20for%20kommunale%20barnevernstjenester/)

Oppbygginga av tilstandsrapporten som no blir lagt fram for politisk handsaming, er i hovudsak basert på råda frå Bufdir samt 2021-tilstandsrapporten for barnevernstenesta i Samnanger. Rapporten for 2021 vart handsama av kommunestyret 02.12.2021.

Faktagrunnlag, problemskildring og moglege løysingar:

Det går fram av forarbeida som vart gjort før kravet om årleg tilstandsrapportering vart teke inn i Lov om barneverntjenester i 2021, at det er kommunedirektøren (rådmannen) som har ansvaret for å leggja fram tilstandsrapporten. Det går i forarbeida vidare fram at barnevernstenesta sin leiar må involverast aktivt i arbeidet med å informera kommunestyret om tilstanden i barnevernstenesta. Sjå kapittel 11 i Prop. 84 L (2019-2020):

- <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-84-l-20192020/id2698870/?ch=11>

Tilstandsrapporten som no blir lagt fram for politisk handsaming er utarbeidd av konstituert barnevernsleiar, i samarbeid med rådmannen.

Konklusjon:

Tilstandsrapporten for 2022 vert no lagt fram for politisk handsaming i formannskapet og kommunestyret. Rådmannen tilrår at rapporten blir teken til orientering.

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Pål Strand	Arkivkode:
Arkivsaksnr: 22/764	Løpenr: 23/1059
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Formannskapet	09.02.2023	014/2023
Kommunestyret		

Sal av tomt – gbnr. 18/230 – Erikajorda

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Eigedomen gnr./bnr. 18/230 vert lagt ut for sal på den opne marknaden. Rådmannen har mynde til å inngå avtale om sal. Rådmannen får mynde til å inngå opsjonsavtale om sal, og gjennomføring av sal, av eigedom gnr./bnr. 18/230. Det vert i forkant av val av avtalepart lyst ut ei kunngjering der moglege interessentar kan melde seg.

Saksopplysningar:

Bakgrunn for saka:

En potensiell kjøper har sendt inn forslag til opsjonsavtale for kjøp av eigedomen 18/230, til utvikling til bustadføre mål. Avtalen er ment å gje opsjonshavarane ein rett, men ikkje ein plikt til å kjøpe eigedomen av kommunen. Varigheit på avtalen skal være frem til 1. november 2026.

Samnanger kommune erverva innmarka på eigedomen i 2012, for å sikre vidare bruk i tråd med kommunen sine planar. Området var allereie da regulert til bustadføre mål. I sakspapira frå 2009 går det fram at kommunen har sett for seg å regulere området, og det er og tankar om opparbeiding av veg, vann og avløp.

Rådmannen si mynde i høve sal av kommunal eigedom går fram av delegeringsreglementet punkt 18.2.3 bokstav o)

Fullmakt til å gjennomføra sal av kommunale eigedommar som kommunestyret har vedteke skal seljast. Fullmakta omfattar òg sal av tomtar i kommunale bustadfelt.

Saka leggst derfor fram for kommunestyret.

Faktagrunnlag, problemskildring og mulige løsninger:

Området er regulert til bustadføremål i kommuneplanen. Det er ikkje utarbeida reguleringsplan. Spørsmålet blir først om eiegenomen skal seljast og i tilfelle korleis sal av eiegenomen skal skje. KS' etikkutval uttaler følgande om sal av kommunal eiegenomen:

1. *Åpenhet. Når kommunen skal selge en eiendom, bør hovedregelen være at den annonseres for salg i full åpenhet. Dersom andre hensyn enn pris kan bli vektlagt ved salget, bør dette komme fram i annonseteksten. Dersom en kommunal eiendom som et unntak gis bort eller inngår i et makebytte må det etter offentlig diskusjon foreligge et politisk vedtak om dette som legges til grunn.*
2. *Kommunalt ansatte. Ansatte må som en generell regel likebehandles med andre interessenter, og ha lov til å by på kommunal eiendom som legges ut for salg, altså skal de heller ikke gis fordeler. Dersom kommunen mener det er nødvendig at kommunalt ansatte av særskilte hensyn bør tilgodeses i enkeltsaker, må det begrunnes offentlig gjennom et politisk vedtak (...).*

Lov om offentlege anskaffingar gjeld ikkje for sal av eiegenomen. Sal av fast eiegenomen regulerast ikkje direkte i kommunelova eller forvaltningslova, men prinsippet om forsvarleg sakshandsaming i forvaltninga gjeld tilsvarande. Offentleglova skal ivareta krav til gjennomsiktighet og etterprøvarheit. Forvaltningslova og kommunelova inneheld regler om habilitet der formålet bla. er å sikre mest mogleg objektiv og upartisk sakshandsaming.

Eøs-reglar om forbod mot statsstøtte kan vere relevant. Sal av tomt til underpris kan verte regna som støtte og kan vere ulovleg. Forbodet vert ikkje aktuelt ved støttebeløp under EUR 200.000 (over 3 rekneskapsår), gitt at støtta er «transparent». I dette ligger det at støttebeløpet må kunne bereknast presist før støtte tildelast. Dersom støtte vert gjeve ved sal til underpris i ein opsjonsavtale må dette bereknast og omreknast til økonomisk novverdi. ESA har utarbeida retningslinjer for statsstøtte ved sal av offentlig eiegenomen til aktørar som driv økonomisk verksemd. Sal til slike aktørar skal skje til marknadspris ved innhenting av takst eller ved sal etter kunngjering. Dersom prosedyren i ESA sine retningslinjer ikkje følges fullt ut, skal kommunen vurdere om salet må notifiserast til ESA.

Vurderingar og konsekvensar:

Avhending av kommunal eigedom bør normalt skje på den måten som gjev best pris. Alternativt kan arealbruksomsyn eller andre politiske omsyn tilseie direkte sal, eventuelt på vilkår. Det er mogleg å legge ein eigedom ut for sal på den opne marknaden, men opplyse om at andre omsyn enn pris kan verte vektlagt. Open bodrunde er det enklaste alternativet når det gjeld offentlegheit kring oppfyllelsen av regelverket og er normalt den metoden som gjev best pris.

Viss eigedomen skal seljast meiner rådmannen den bør leggst ut for sal på den opne marknaden. I første omgang bør det innhentast takst og inviterast til dialog med aktuelle aktørar.

Det er usikkert kor stor interesse det er for eigedomen og kva slags marknad det er for bustader i området. Rådmannen ber derfor om mynde til å inngå ein opsjonsavtale med potensielle kjøparar, om det vert vurdert som den beste løysinga. Ein opsjonsavtale vil innebære at ein potensiell kjøpar har rett men ikkje plikt til å kjøpe eigedomen i opsjonsperioden. Om det er få eller ingen interessentar, kan ein slik avtale bidra til å få avklaringar (redusere risiko) og på den måten være det som skal til for å få til ei utvikling. Men motsett ligg det i ein opsjonsavtale at etter nokre år kan resultatet bli at det ikkje vert noko sal av eigedomen.

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Pål Strand	Arkivkode: FA-Q12
Arkivsaksnr: 21/740	Løpenr: 23/1060
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Formannskapet	09.02.2023	015/2023

Uttale til opplegg for bompengainnkrevning for nye E16 mellom Arna og Stanghelle

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Samnanger kommune sluttar seg til Statens vegvesen sitt tilrådde bompengepplegg slik det kjem fram i pkt. 5.4 i dokumentet *E16 Arna – Stanghelle, Fagleg grunnlag for delvis bompengefinansiering* d. 29.04.22.

Dokument som er vedlagt:

Fagleg grunnlag for delvis bompengefinansiering av E16 Arna-Stanghelle.PDF (1)

Saksopplysningar:

Bakgrunn for saka:

Statens vegvesen har oversendt fagleg grunnlag for delvis bompengefinansiering av ny E16 Arna - Stanghelle.

Statens vegvesen ber om at vedtakskommunane Bergen og Vaksdal, Vestland fylkeskommune samt høyringskommunane Osterøy, Samnanger, Kvam og Voss sluttar seg til bompengepplegget slik som tilrådd i det faglege grunnlaget.

Samnanger kommune er høyringskommune og kommunestyret fatta følgjande vedtak i sak 098/2021:

*Samnanger kommune er inneforstått med at ny E16 må finansierast med bompengar. Likevel har pendlarar aust for Bergen allereie betalt bompengar for delar av gamlevegen i Arnanipatunnelen. Me ber derfor om at reduserte bompengar vert vurdert på gamlevegen, alternativt at bomstasjonen vert plassert aust for Trengereid.
Vidare ynskjer Samnanger at overskotsmassar vert vurdert nytta også aust for Gullbotn (FV 579 og utviding/utbedring) og gang/sykkelveg Hisdal Ådland.*

Faktagrunnlag, problemskildring og moglege løysingar:

Fellesprosjektet Vossabanen og E16 Arna – Stanghelle er eit samarbeidsprosjekt mellom Statens vegvesen og Bane NOR. Prosjektet er prioritert med oppstart i fyrste periode av Nasjonal transportplan (NTP) 2022-2033, og det omfattar ny veg og bane mellom Arna i Bergen kommune og Stanghelle i Vaksdal kommune. Statens vegvesen er prosjekteigar og prosjektet skal byggast i samarbeid med Bane NOR.

Mellom Arna og Trengereid blir vegen bygd som firefelts veg i toløps-tunnelar. Dei to tunneløpa vil fungere som røemmingstunnel for kvarandre. Mellom Trengereid og Stanghelle blir det to tunnelstrekningar. Her vil det bli ny tofelts veg. Veg og bane vil gå i to parallelle tunneløp og fungere som røemmingstunnelar for kvarandre. Oversiktskartet i figur 1 syner planlagt veg og bane.

Vurderingar og konsekvensar:

Bompengeopplegget er skildra i kapittel 5. Det er foreslått bomstasjonar aust og vest for Trengereid, både på ny og gamal veg.

Takst og rabattsystem er skildra i kapittel 6.

Etter første kostnadsanslag på 13 687 millionar kroner (2021) har det vore ei auke på 960 millionar fram til ntp 2022, sjå kapittel 9, med utdyping i punkt 3.1. Statens vegvesen skriv følgande om prisvekst (epost av 02.02.23):

Byggekostnadsindeks for veganlegg mellom 2021 og 2022 er 14,2 %. Vi har berekna kostnader i 2021-kr i det faglege grunnlaget til lokalpolitisk behandling. Vi la differansen for den reelle prisveksten for 2020 til 2021 på bompengebidraget i det faglege grunnlaget til lokalpolitisk behandling. I NTP var det lagt til grunn ein venta prisvekst på 2,4 % mellom 2020 og 2021. Den viste seg å bli 6,9 %. Dermed tok vi opp bompengebidraget i høve det som blei lagt til grunn i NTP 2022-2033.

Aktuelle problemstillingar blir blant anna plassering av bomstasjonar, takstnivå og handtering av kostnadsauke og prisstigning, herunder plassering av bomstasjon og takst (heil eller halv takst) på bomstasjon på sideveg mellom Trengereid og Arna.